

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ДЕВ'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина одинадцята

Стенограма пленарного засідання

30 травня 2023 року

Київ 2023

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ДЕВ'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина одинадцята

Стенограма пленарного засідання

30 травня 2023 року

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Вівторок, 30 травня 2023 року)

Частина одинадцята

Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...7
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про щорічну доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні у 2022 році»	...8
Внесення змін до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу»	...19
Прийняття рішення про визначення невідкладним проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення положень про конкурсний відбір кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України» та скорочення наполовину строків внесення альтернативних законопроектів до нього	...20
Голосування пропозиції про включення до порядку денного сесії проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Конституційний Суд України» щодо порядку формування Дорадчої групи експертів»	...26
Прийняття рішення про визначення невідкладним проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення діяльності Антимонопольного комітету України» та скорочення наполовину строків внесення альтернативних законопроектів до нього	...26

Прийняття рішення про визначення невідкладним проекту Закону України «Про внесення зміни до розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про освіту» щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» та скорочення наполовину строків внесення альтернативних законопроектів до нього ...26

Прийняття постанов Верховної Ради України:

«Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів шахрайства та іншої незаконної діяльності у сфері фінансових послуг та ринків фінансових послуг, які здійснюються з використанням інформаційних, електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем та електронних комунікаційних мереж» ...27

«Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушень законодавства України посадовими особами Бюро економічної безпеки України, органів державної влади та інших державних органів, які здійснюють повноваження у сфері економічної безпеки, що могли призвести до зменшення надходжень до державного та місцевих бюджетів за шість місяців діяльності» ...28

Прийняття в першому читанні за основу із скороченням наполовину строків підготовки до другого читання проектів законів України:

«Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань, пов'язаних із проходженням військової служби під час дії воєнного стану» ...29

«Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення розгляду справ стосовно дисциплінарної відповідальності суддів та забезпечення роботи Служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя» ...41

Прийняття в першому читанні за основу проектів законів України:	
«Про подолання туберкульозу в Україні»	...44
«Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю на працю»	...45
Прийняття постанов Верховної Ради України:	
«Про здійснення начальниками військових адміністрацій населених пунктів у Краматорському та Покровському районах Донецької області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану»	...51
«Про здійснення начальниками Гірської, Попаснянської та Северодонецької міських військових адміністрацій Северодонецького району Луганської області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану»	...54
Внесення змін до Закону України «Про рекламу» щодо імплементації норм європейського законодавства у національне законодавство України шляхом імплементації окремих положень <i>acquis</i> ЄС у сфері аудіовізуальної реклами (Європейської конвенції про транскордонне телебачення, Директиви Європейського парламенту та Ради 2010/13/ЄС про аудіовізуальні медіа послуги від 10 березня 2010 року зі змінами, внесеними Директивою (ЄС) 2018/1808 від 14 листопада 2018 року) та до деяких інших законів»	...55
Внесення змін до Закону України «Про Фонд державного майна України» щодо оптимізації структури Фонду державного майна України	...64
Оголошення запитів народних депутатів України	...72

Інформація про створення у Верховній Раді України
дев'ятого скликання міжфракційних депутатських
об'єднань: «Діти України», «Україна – Йорданське
Хашимітське Королівство дружба та партнерство»

...75

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
30 травня 2023 року, 10 година 22 хвилини
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні народні депутати, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання під час проведення дев'ятої сесії в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання. Звертаю увагу, що згідно з прийнятою Верховною Радою України постановою всі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Прошу всіх колег поважати прийняте українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

Шановні колеги, у разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття, яка розміщена на робочому місці кожного з вас.

Шановні народні депутати, за парламентською традицією розпочинаємо нашу роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Сьогодні вже 461-й день широкомасштабної збройної агресії рашистів проти України. Дякуємо нашим самовідданим захисникам і захисницям, які цілодобово героїчно відбивають численні атаки російської держави – окупанта і систематично знищують її озброєння, військову техніку та живу силу. Вічна слава всім, хто боронить Українську державу!

Вшануймо хвилиною мовчання світлу пам'ять воїнів, полеглих за Україну, та всіх безвинних жертв злочинів російської держави – терориста.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні народні депутати, сьогодні день народження у нашого колеги народного депутата України Євгенія Вадимовича Брагара. Давайте привітаємо колегу, побажаємо йому міцного здоров'я, успіхів та якнайшвидшої перемоги. Вітаємо! *(Оплески).*

Шановні народні депутати України, відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного

пропоную провести сигнальне голосування. Нагадую, необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути зелену кнопку «За» та утримувати ці дві кнопки одночасно до завершення голосування, тобто до появи результатів на табло.

Шановні колеги, прошу взяти участь у сигнальному голосуванні. Прошу голосувати.

«За» – 177.

Проголосували: за – 177, проти – 5, утрималося – 4, решта – не голосували. Усе, як завжди.

Ще раз звертаюся до всіх колег із закликом неухильно дотримуватися безпекових правил у Верховній Раді України і не поширювати інформації щодо перебігу пленарного засідання та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після завершення нашої роботи.

Шановні народні депутати, перелік питань порядку денного, попередньо узгоджений на засіданні Погоджувальної ради, вам наданий, переходимо до його розгляду.

Першим до розгляду стоїть проект Постанови «Про щорічну доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні у 2022 році» ([№ 9190](#)).

Шановні колеги, відповідно до пункту 17 частини першої статті 85 Конституції України, статті 232³ Регламенту Верховної Ради України, статті 18 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» до повноважень Верховної Ради України належить заслуховування щорічної доповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про стан дотримання та захисту прав і свобод людини в Україні.

Востаннє щорічну доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про стан дотримання та захисту прав і свобод людини в Україні була заслухана Верховною Радою у 2013 році.

Профільний Комітет Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин на своєму засіданні, проведеному 5 квітня 2023 року (протокол № 79), розглянув щорічну доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про стан дотримання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні у 2022 році.

Згідно із частиною четвертою статті 20 Регламенту Верховної Ради України питання включаються до порядку денного сесії позачергово без голосування.

Шановні колеги, інформую вас, що відповідно до Регламенту Верховної Ради України на засіданні Погоджувальної ради був узгоджений такий порядок розгляду цього питання: доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини – до 10 хвилин, відповіді доповідача на запитання від депутатських

фракцій та груп – до 24 хвилин (1 хвилина – на запитання, 2 хвилини – на відповідь), після цього – голосуємо.

Шановні колеги, немає заперечень щодо пропозицій, прийнятих на засіданні Погоджувальної ради? Немає.

Тоді для доповіді на трибуну запрошується Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Валерійович Лубінець.

Будь ласка, Дмитре Валерійовичу.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В., *Уповноважений Верховної Ради України з прав людини.*

Добрий день, шановна президіє, шановні народні депутати, громадяни України! Одразу хочу подякувати шановним народним депутатам, Руслану Олексійовичу Стефанчуку за політичну волю. Парламент востаннє голосував за постанову Верховної Ради України після заслуховування щорічної доповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини в 2011 році. У 2013 році Уповноважений Верховної Ради України з прав людини востаннє представляв щорічну доповідь, але народні депутати за це не голосували. Я дякую українському парламенту дев'ятого скликання за те, що ми разом перериваємо цю ганебну практику (*Оплески*).

Шановні народні депутати, кожному із вас було надано щорічну доповідь у вигляді невеличкої презентації. Одразу скажу, жодної державної гривні на це не було витрачено, ми це зробили за рахунок коштів наших міжнародних партнерів, тому нас не можна звинуватити у витрачанні державних коштів.

Щорічна доповідь складається з кількох розділів. На першому місці – стан наших громадян, пов'язаний з повномасштабною агресією з боку російської федерації. За нашими даними, з 24 лютого 2022 року російська федерація намагалася захопити всю територію нашої держави, і це автоматично вплинуло на кожную українську сім'ю у нашій державі. На кожную! Ви бачите, цифри вражають: понад 8 мільйонів громадян України виїхали за кордон, 4,9 мільйона громадян отримали різний статус захисту на території іноземних країн, понад 5 мільйонів громадян України проживають на тимчасово окупованій території України, загиблих, за нашими даними, близько 19 тисяч. І це, шановні колеги, станом на 31 грудня 2022 року. Саме цей час окреслений у щорічній доповіді згідно з законом України.

Окремим питанням є дослідження фактів щодо сексуального насильства. Зафіксований найменший вік постраждалої від сексуального насильства, скоєного російськими військовослужбовцями, – чотири роки, найстарший – 85 років.

Шановні народні депутати, ви можете побачити цифри стосовно українських дітей. Знову звертаю вашу увагу, цифри підтверджені, і це тільки на території, яка контролюється українським урядом. За нашими даними, лише в Маріуполі понад 1200 цивільних, більшість із яких – жінки і діти, загинули внаслідок авіаційного бомбардування драматичного театру в Маріуполі. У доповіді немає приблизних цифр, я зазначив виключно підтверджені цифри,

тому що цю доповідь міжнародні партнери використовуватимуть як офіційний документ.

Щодо пошкоджених об'єктів інфраструктури. Ви можете побачити, що понад 3 тисячі зруйнованих закладів освіти, понад 1150 об'єктів матеріально-культурної спадщини в Україні, із яких 305 – релігійні споруди. За приблизними оцінками, сума збитків, нанесена російською федерацією, становить понад 600 мільярдів доларів США.

Стосовно українських дітей. Шановні народні депутати, ми офіційно фіксуємо факти примусової депортації або переміщення українських дітей з тимчасово окупованої території України на територію російської федерації, юридично встановлюємо підтверджені факти скоєння російськими військово-службовцями воєнних злочинів з ознаками геноциду. Примусове переміщення дітей з однієї етногрупи в іншу визначається як геноцид, і ми це дослідили і зафіксували. Видана окрема спеціальна доповідь стосовно дітей. Також фіксуємо факти катувань українських дітей, зокрема в Херсоні. Українських дітей викрадають, навіть якщо в них є батьки на території України. І це все робить російська федерація.

Щодо участі моєї особистої, мого представника в координаційному штабі з питань поводження з військовополоненими. Ви всі публічно бачите цю роботу. Ми повертаємо наших героїв, героїнь додому, займаємося не лише військовополоненими, а й цивільними. І тут я прошу вас, шановні народні депутати, сприяти оприлюдненню інформації про затримання російською федерацією, за нашими даними, понад 27 тисяч цивільних, яких росіяни тримають фактично в полоні на тимчасово окупованій території та на території російської федерації.

Щодо міжнародного співробітництва. Я особисто брав участь у багатьох міжнародних заходах, зустрічах, але не буду на цьому зупинятися. Хочу сказати, найкращим результатом моєї діяльності є те, що 5 серпня 2022 року одна із найбільших організацій омбудсменів світу офіційно виключила зі своїх лав представника російської федерації (*Онлески*), і це було вперше, коли Міжнародна організація омбудсмена (*International Ombudsman Institute*) це зробила, потім була Рада Європи, і в цьому році є продовження цього процесу – росіян продовжують виключати.

Щодо соціальної держави. Ми звертаємо увагу на зростання кількості звернень до мене як омбудсмена від внутрішньо переміщених осіб, незахищених верств населення, дітей, які потребують додаткового захисту, що ви можете побачити в щорічній доповіді. Не буду зупинятися на конкретних цифрах, скажу, що за весь 2022 рік до Уповноваженого з прав людини надійшло 42 тисячі 485 звернень, а в 2023 році, станом на сьогодні, – вже понад 40 тисяч. Ми бачимо шалену кількість звернень особисто до мене. Переконали, це пов'язано з тим, що громадяни України вірять, що ми можемо захищати і будемо захищати їхні права.

Шановні народні депутати, на завершення свого виступу хочу вам нагадати: коли ви проголосували за обрання мене на цю посаду, я з цієї високої трибуни

сказав, що поновити довіру громадян України до системи захисту прав людини в Україні ми можемо лише разом – Уповноважений Верховної Ради України з прав людини та Верховна Рада України. За цей час ми показали хороший результат нашої спільної роботи. Ті рекомендації, які сьогодні після вашого голосування набудуть нового юридичного статусу, будуть виконані українським урядом, центральними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, правоохоронним сектором.

Дякую, шановні народні депутати. Переконалий, ми всі разом рухаємося до перемоги, для здобуття якої кожен на своєму місці робить все можливе. Дякую українському парламенту. Дякую громадянам України.

Слава Україні! (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Дякуємо, Дмитре Валерійовичу. Дякую за відновлення доброї традиції щодо розгляду звіту у Верховній Раді. Я вважаю, це дуже важливо не тому, що йде війна, а тому що Уповноважений Верховної Ради України з прав людини є саме парламентською інституцією. Мені здається, парламент не помилився, призначивши вас на цю високу посаду. Дякуємо вам за вашу звитязну працю.

Наступним етапом розгляду цього питання, як ми й домовилися, є запитання від депутатських фракцій і груп.

Прошу представників фракцій і груп записатися на запитання до нашого шановного Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. По одному запитанню від фракцій і груп (1 хвилина – на запитання, 2 хвилини – на відповідь).

Слово надається народному депутату України Ігорю Федоровичу Молотку, депутатська група «Партія «За майбутнє».

МОЛОТОК І.Ф., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 160, Сумська область, самовисуванець). Прошу передати слово Ірині Мирославівні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Ірино Мирославівно.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець). Депутатська група «Партія «За майбутнє». Насамперед я хочу подякувати за ту роботу, яку здійснює омбудсмен Дмитро Лубінець і Офіс. Ми всі є свідками цієї величезної роботи, бачимо її результати не лише тут, в Україні, а й за кордоном, тому що на результати вашої роботи спираються міжнародні експерти та інституції.

Запитання, яке я хочу вам поставити, стосується дітей. Це ключова тема: діти за кордоном, у прифронтових зонах, діти, які в статусі переміщених осіб.

Скажіть, будь ласка, якою є система роботи і які ви бачите ключові проблеми в цьому напрямі?

Дякую.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую, Ірино Мирославівно, за запитання. Стосовно дітей. За нашими даними, понад 1 мільйон українських дітей зараз за кордоном, у тому числі статусні діти з інституцій. Понад 700 тисяч українських дітей проживали на тимчасово окупованій території, і сказати, яка кількість із них примусово переміщена або депортована на територію російської федерації, неможливо. Цифри, які ми публічно оприлюднюємо стосовно українських дітей, яких росіяни фактично викрали і вивезли на територію рф, – близько 20 тисяч – це приблизно верифіковані цифри. Системи міжнародного захисту прав людини, яка могла б верифікувати, допомогти нам повернути українських дітей додому з території рф, не існує, і це сучасна проблема.

Що треба зробити нам як державі? Перше. Нам треба швидко провести реформу деінституалізації українських дітей. Діти, які повертатимуться із-за кордону в Україну, мають повертатися вже в реформовані інституції.

Друге. Нам треба розробити алгоритм тиску на російську федерацію, щоб українських дітей все-таки почали повертати. Ви бачите, ми як держава, станом на сьогодні, повернули 369 дітей, але нам є над чим працювати, і тут нам потрібен тиск міжнародної спільноти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бакунець Павло Андрійович, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане омбудсмене, дозвольте поставити вам запитання, яке сьогодні турбує Львівщину, зокрема Яворівщину. Днями завдяки належній роботі правоохоронних органів (поліції, прокуратури) на Яворівщині вдалося затримати групу людей, понад п'ять осіб, котрі, на жаль, під час війни торгували наркотиками, а один із них ще й боеприпасами та вибухівкою, і це в час війни. Наче це й хороші новини, однак наш суд, на жаль, відпустив цих людей на волю.

Моє запитання до вас таке. Чи це нормально, що під час війни, коли люди і так в поганому емоційному стані, затримують наркоторговців, а суд їх відпускає додому? Я звертаюся до вас, Офісу Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з проханням взяти цю справу під особистий контроль і прокоментувати, як під час війни можуть звільняти наркоторговців.

Дякую.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую за запитання. Я візьму під особистий контроль, чекаю від вас дані щодо цієї ситуації. Звертаюся до всіх шановних народних депутатів: якщо у вас є дані щодо невідповідності винесеним рішенням українськими судами, у мене є повноваження направляти моніторингові візити до судових установ, у тому числі перевіряти судові засідання, моніторити їх.

Думаю, всі знають про ганебний випадок, який стався на Закарпатті – групове звалтування дівчинки. Я підключився, і зараз йде новий судовий розгляд, даємо оцінку діям судді, я напрацьовую питання щодо його невідповідності посаді судді та порушення ним присяги судді, направлення відповідного листа щодо діяльності Вищій раді правосуддя, представникам прокуратури та адвокатам. Тобто інструментарій у нас є, будь ласка, надавайте такі дані. Але я не можу це робити самостійно, маємо робити це разом. Я абсолютно відкритий для всіх народних депутатів у будь-який час. Ви всі знаєте мій мобільний телефон, знаєте, де я знаходжуся, тож заходьте, повідомляйте дані і ми разом напрацьовуватимемо нову систему щодо зміни ганебної практики, яка є в нас, в Україні. Суди масово виносять неправові рішення і нам з цим треба щось робити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Народний депутат Дануца Олександр Анатолійович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ДАНУЦА О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 99, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). По-перше, дякую вам за вашу роботу, по-друге, прошу передати слово Павлу Сушку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Сушко. Будь ласка.

СУШКО П.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Вітаю, шановний Дмитре Валерійовичу! Хочу подякувати вам за роботу Офісу щодо повернення наших військовополонених, наших захисників, а також за роботу, яка проводиться зараз щодо повернення незаконно депортованих дітей.

Запитання у мене до вас таке. Які заходи вживаються зараз щодо повернення дітей, вилучених у батьків з різних причин і поміщених в інтернати чи в прийомні сім'ї за кордоном? Таких випадків близько 50. Це дуже велика проблема. Захист їхніх прав Міністерством закордонних справ обмежений.

Також є питання стосовно дітей, які народилися за кордоном і від яких відмовилися батьки. В якій вони системі захисту?

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую, пане Павле, за запитання і дякую за те, що постійно опікуєтеся питаннями стосовно українських дітей. Ми неодноразово з вами зустрічалися, пропрацьовували ці питання. Дійсно, є випадки, коли за кордоном забирають українських дітей. Найганебніша ситуація в Італії та Німеччині.

Щодо Італії. Побачивши, що проблема системна, я зустрівся з омбудсменами Італії, бо в них інша система, вони розбиті за регіональним принципом, тому їх там декілька. І тепер кожен випадок я беру під особистий контроль, повідомляю їм, вони втручаються в ситуацію і ми робимо все, щоб повернути на територію України і дитину, і батьків. Це єдиний шлях возз'єднати сім'ї.

Скажу, що в нас є проблема через законодавство європейських країн, тому що вони трактують наших офіційних усиновлювачів як незаконних представників. Це стосується навіть рідних бабусь і дідусів. Ось так. Тобто у нас є як негативні, так і позитивні приклади під час повернень. Робимо це, скажу відверто, в напівручному режимі. Наприклад, є конкретна ситуація, є партнери, які нас підтримують, у тому числі фінансово, ми купуємо квитки, наші співробітники виїжджають і повертають додому.

Стосовно дітей, які народилися і від них відмовилися батьки. На даний момент до мене не було звернень з такими випадками. Якщо ви знаєте такі випадки, будь ласка, надайте мені інформацію, ми відпрацюємо алгоритм дій у такій ситуації. У мене, на мій погляд, єдиний шлях – пряма комунікація з моїми колегами-омбудсменами світу і міжнародними партнерами, які нас підтримують.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євтушок Сергій Миколайович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановний Дмитре Валерійовичу, хочу подякувати вам за повернення поваги до інституції, яку ви очолюєте, за змістовну доповідь. Велике спасибі.

Разом з тим хочу зауважити, що саме в ці місяці, в ці дні урядом, владою, на жаль, системно вимивається соціальна складова. Я хочу сказати, що вашого захисту і уваги потребують наші військовослужбовці, особливо полонені. Неможливо видерти з уряду навіть тих 30 тисяч гривень, тому що уряд має до всіх виплат повну обструкцію. Скажіть, чи готові ви відстоювати в уряді ці соціальні речі, тому що така соціальна несправедливість уже через край? Ми готові допомагати вам у цьому. Це перше запитання.

І друге запитання. Скажіть, будь ласка, чи плануєте ви повноваження інституції, яку зараз розгалужуєте, перекласти на регіональні офіси?

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую, пане Сергію, за запитання. Так, я бачу, що в деяких міністерствах закладені бюджетні програми на соціальну підтримку, наприклад, ветеранів, діючих військовослужбовців, але через бюрократичну складову процес виділення коштів для сімей зтягується. Я на це звертаю увагу, від мене на уряд, відповідні міністерства йдуть акти реагування. Якщо ви, шановні народні депутати, готові до цього підключитися, будь ласка, нам треба разом це робити.

Щодо регіональної складової. Шановні народні депутати, коли я вступив на цю посаду, побачив, що в регіонах є лише один головний спеціаліст на цілу область. На даний час створено мережу регіональних офісів, призначаються регіональні представники, але все це потребує додаткової фінансової підтримки. Я дякую вам, шановні народні депутати, що під час голосування за державний бюджет на поточний рік ви підтримали збільшення видатків на нашу інституцію, вони пішли виключно на заробітні плати. Наразі з державного бюджету фінансуються захищені статті (комунальні послуги) нашої інституції і заробітні плати фахівців, усе решта (операційна діяльність) – забезпечується нашими міжнародними партнерами, донорами. Так, треба розбудовувати регіональну мережу, але це неможливо зробити без підтримки з боку українського парламенту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович, група «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Прошу передати слово Загородньому.

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний Дмитре Валерійовичу, хочу від себе особисто, від нашої групи подякувати вам за вашу роботу, відкритість, людяність, відповідальність і побажати подальшої наполегливості у вашій не легкій, але такій потрібній всім громадянам України роботі.

Хочу поставити вам таке запитання. Сьогодні є не до кінця розв'язаною проблема щодо призначення пенсій особам, які проживають на тимчасово окупованій території або на території, де ведуться бойові дії. Скажіть, будь ласка,

які є напрацювання в Офісу Уповноваженого Верховної Ради з прав людини щодо цього, які кроки ви будете здійснювати для розв'язання цієї проблеми?

Дякую вам.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую за запитання, яке, дійсно, дуже болюче, складне і проблемне. Ми бачимо, це стосується мільйонів наших громадян, які перебувають на тимчасово окупованій території України та в зоні ведення відкритих бойових дій. Я вже звернувся до українського уряду з пропозицією і рекомендацією щодо суттєвого збільшення видатків на цю статтю для додаткового захисту та підтримки наших громадян. Усі ми розуміємо, що живемо в умовах війни, і уряд, і ми як держава спрямовуємо всі кошти на Збройні Сили України. Але ми воюємо за людей і не повинні забувати, що воюємо насамперед за те, щоб повернути довіру людей, повернути людей, які проживають на тимчасово окупованій території.

Можу вам пообіцяти, що я й далі продовжуватиму цю роботу. Будь ласка, підключайтеся, я готовий створити робочу групу, до співпраці в якій запрошуюю вас, шановні народні депутати, щоб тиснути, в хорошому сенсі цього слова, на український уряд для вирішення цього питання.

Дуже вам дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Вікторії Сюмар.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Секундочку, перед тим, як передати слово Вікторії Сюмар, я прошу вас, народні депутати... Колеги, для зручності ваші робочі місця чітко визначені табличками. Будь ласка, займіть свої місця, бо якимось некоректно, коли вперше з 2011 року голосуватиметься доповідь, вперше з 2013 року виступає особа, призначена нами, а ми тут влаштуємо, вибачте, Бессарабський ринок. Будь ласка, сядьте на свої місця. Сядьте усі на свої місця!

Пані Вікторія Сюмар. Будь ласка.

СЮМАР В.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане спікер, я вдячна вам за це зауваження, тому що, колеги, я відверто не розумію, якщо наш Уповноважений зараз розповідає про тортури над українськими дітьми, а тут базар, то, напевно, з нами всіма щось трохи не так. Давайте послухаємо, тому

що більшої проблеми, аніж ту, яку ми зараз обговорюємо стосовно українців, 8 мільйонів із яких перебуває за кордоном, та їхнього повернення, навряд чи сьогодні є в Україні.

Пане Лубінець, я дякую вам за цю доповідь, добре, що вона тут звучить зараз. У мене до вас два запитання.

Перше. Цивільні полонені. Ми розуміємо про обміни військових, але знаємо, що цивільних у полоні теж надзвичайно багато, і це проблема, яка була з 2014 року. Ми пам'ятаємо Кольченка, Сенцова, які були цивільними людьми, сьогодні вони воюють на фронті. Яка сьогодні система обміну цивільних?

І друге запитання про внутрішню ситуацію щодо прав людини. Я не можу зараз не запитати, як ви оцінюєте ситуацію зі свободою слова і...

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую за запитання. Стосовно цивільних. За моїми даними, понад 27 тисяч цивільних затримали російські військовослужбовці на тимчасово окупованій території України. Це шалена кількість наших громадян. Росіяни це роблять, на мій погляд, за двох умов: по-перше, щоб збільшити обмінний фонд, так званий банк обміну, по-друге, вони хочуть, щоб родичі цивільних заручників виходили з плакатами на акції протесту, перекривали дороги. Ми фіксуємо факти, як через телеграм-канали з російської сторони постійно ведеться робота щодо того, щоб громадяни України виходили, робили все для унеможливлення нормального, спокійного функціонування державних органів в Україні. Так, це внутрішня робота, яку робить російський агресор всередині нашої країни.

Що в даний час роблю я? Перше. Я виступив з ініціативою започаткування окремого майданчика, де ми маємо піднімати ці питання. У нас є такий перший позитивний крок з боку Туреччини, турецького омбудсмена, який є ініціатором можливого створення платформи, гуманітарного коридору, в межах якого ми будемо піднімати питання не лише стосовно цивільних заручників, а й робити конкретні кроки щодо їх повернення додому. Наразі ми не можемо перевірити навіть умови їх тримання. Міжнародний комітет Червоного Хреста не працює на території РФ, на тимчасово окупованій території. Міжнародної системи захисту прав людини не існує, це фікція. Росія всім показала, що це просто папірець.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бурміч Анатолій Петрович, депутатська група «Відновлення України».

Шановні колеги, це в нас буде завершальне запитання і завершальна відповідь. Прошу народних депутатів зайняти свої місця, бо після цього ми проведемо голосування щодо звіту Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини. Потім я внесу пропозицію щодо зміни черговості розгляду питань порядку денного, оскільки Сергій Шаптала тут, щоб ми могли одразу перейти до питання, яке він має доповісти.

Анатолій Петрович Бурміч. Будь ласка.

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, пане Голово. Шановний Дмитре Валерійовичу, до мене звернулася дружина одного із захисників «Азовсталі», який сьогодні знаходиться у полоні. Вона не знає його долі, неодноразово зверталася, каже, буцімто подавали його на обмін, але відповіді вона не отримала. Ідеться про старшого лейтенанта Васільєва Валерія Ігоровича, військовослужбовця 109-ї об'єднаної бригади територіальної оборони. У нього хронічне захворювання щитовидної залози, за ним необхідний постійний догляд, тому що людина може, самі розумієте... Будь ласка, візьміть це питання на контроль, за нагоди з'ясуйте долю цієї людини, чи можна її обміняти, чи якимось іншим шляхом повернути додому.

Дуже вам дякую.

Васільєв Валерій Ігорович, старший лейтенант.

ЛУБІНЕЦЬ Д.В. Дякую за запитання. Шановні колеги, скажу відверто, першим питанням, яким я особисто почав займатися після призначення мене на цю посаду, було повернення наших героїв і героїнь додому. Я не можу розкривати деталі, думаю, всі знають, що на сьогодні в державі створений орган – Координаційний штаб з питань поводження з військовополоненими. Ми як велика команда показали системну роботу, займаємося цими питаннями, щомісяця відбуваються обміни, і, я скажу, це не проста комунікація з тією стороною, постійно змінюються умови, постійно вони порушуються. Але за час мого перебування на цій посаді, ми започаткували декілька нових підходів, які показали позитивний результат. Це єдине, що я можу сказати.

Озвучений випадок я візьму на контроль. Запевняю, ми не повернули всіх військовополонених, цивільних заручників виключно через позицію російської сторони. Ми постійно виходимо з ініціативою проведення обмінів всіх на всіх. На мій погляд, ми робили і робимо все, щоб це відбулося. Питанням повернення військовополонених, цивільних заручників я займаюся щодня у складі великої команди, і, повірте, роблю все, щоб всі повернулися додому. У нас є сприяння, в тому числі з боку шановних народних депутатів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, вельмишановний Дмитре Валерійовичу. Давайте подякуємо ще раз (*Оплески*). Займіть своє місце, будь ласка.

Шановні народні депутати, розгляд щорічної доповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини завершено. Переходимо до прийняття рішення.

Народними депутатами України, членами профільного комітету, у Верховній Раді України зареєстровано відповідний проект постанови [№ 9190](#), який пропонується прийняти за результатами розгляду щорічної доповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Відповідно до пункту 17 частини першої статті 85 Конституції України, статті 232³ Регламенту Верховної Ради України, статті 18 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про щорічну доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні у 2022 році» (№ 9190) у цілому.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 318.

Рішення прийнято.

Дмитре Валерійовичу, ще раз дякуємо за вашу роботу.

Шановні колеги, на засіданні Погоджувальної ради ми домовилися що законопроект [№ 9281](#) ми розглядатимемо тоді, коли в залі буде присутній начальник Генерального штабу Збройних Сил України Сергій Олександрович Шаптала. Сергій Олександрович у залі. Давайте його привітаємо (*Оплески*).

Сергію Олександровичу, секундочку, я маю зробити пару процедурних дій.

Шановні колеги, переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» (№ 9281). На засіданні Погоджувальної ради ми домовилися, що начальник Генерального штабу Збройних Сил України Шаптала Сергій Олександрович представить цей законопроект, і після цього без обговорення ми проголосуємо за його прийняття за основу та в цілому.

Але перед тим я прошу всіх зайняти свої місця. Шановні колеги, закінчіть оці фотозйомки, займіться роботою.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» (№ 9281). Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 310.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 278.

Рішення прийнято.

До слова запрошуюю начальника Генерального штабу Збройних Сил України Сергія Олександровича Шаптала.

Будь ласка, Сергію Олександровичу, 2 хвилини.

ШАПТАЛА С.О., *начальник Генерального штабу Збройних Сил України.* Вітаю, шановні народні депутати, шановні присутні! Зважаючи на жорстоку агресію російської федерації та намагання противника знищити нашу державу,

з метою ефективного протистояння ворогу українське військо потребує удосконалення процесів формування мобілізаційного ресурсу.

Виходячи з вищевикладеного, є потреба у зменшенні віку осіб, які підлягають призову під час мобілізації, з 27 до 25 років. Кількість таких призовників, які перебувають на військовому обліку, становить на сьогодні 140 тисяч. Подібна норма вже існувала в нашому законодавстві до 2016 року, але з підняттям призовного віку строковиків верхню межу було збільшено до 27 років.

Реалізація змін, що пропонуються, дозволить нам, по-перше, збільшити кількість мобілізаційного ресурсу, який за станом здоров'я, за віком відповідатиме потребам сил оборони, по-друге, унормувати питання щодо доповнення мобілізаційного людського ресурсу як складової військового резерву людських ресурсів, по-третє, посилити обороноздатність нашої держави. Прошу підтримати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Олександровичу.

Ми домовилися, що голосуємо одразу, без обговорення. Ставитиму на голосування дві пропозиції: спочатку за основу, після цього, якщо голосів достатньо, в цілому.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» ([№ 9281](#)) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 308.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу» ([№ 9281](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 304.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Дякую, Сергію Олександровичу. Перемоги нам!

ШАПТАЛА С.О. Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! (*Оплески*).

Працюємо далі, шановні колеги. Далі в нас три євроінтеграційні питання. Ми їх лише включаємо до порядку денного та скорочуємо терміни внесення альтернативних законопроектів. Але ми домовилися, що перше – з обговоренням, а два інших – без обговорення.

Починаємо з проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення положень про конкурсний відбір кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України» ([№ 9322](#)) та альтернативного до нього проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення положень про конкурсний відбір на посаду судді Конституційного Суду України» ([№ 9322-1](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цих законопроектів до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 282.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію... А, ми й так розглядаємо за скороченою процедурою.

Шановні колеги, прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату Руцишину Ярославу Івановичу, фракція політичної партії «Голос».

РУЦИШИН Я.І., секретар Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 117, Львівська область, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Юрчишину Ярославу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Руцишин – Юрчишину.

Юрчишин Ярослав Іванович. Перепрошую, Ярослав Романович. Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Дуже добре, що ми приступаємо до роботи щодо приведення процедури відбору суддів Конституційного Суду до тих рекомендацій, які ми отримали від Венеціанської комісії. Нагадаю, це одна із базових вимог початку процедури набуття нашого членства.

Водночас закликаю профільний комітет вчитатися в рекомендації Венеціанської комісії і знайти механізм, як включити в процедуру відбору наших незалежних експертів з громадського середовища (є така пропозиція і як варіант вона пропонується Венеціанською комісією), зробити процедуру максимально прозорою, зокрема чітко оголошувати рейтинг кандидатів, щоб ми розуміли, хто отримав більшу підтримку від незалежних експертів, а хто меншу, хто із тих інституцій, які призначають, орієнтувалися на кращі показники, а хто вирішив знайти «сірих конячок» а-ля Князєв.

У принципі, вітаємо початок роботи і обов'язково долучимося до вдосконалення. Сподіваємося, нам вдасться оперативно виконати і втілити все, що ми добровільно взяли на себе, коли вели переговори з Європейським Союзом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

В'ятрович Володимир Михайлович, фракція «Європейська солідарність».

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Ірині Геращенко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Геращенко.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прийшов час виправляти помилки, колеги. Коли голосувався Закон «Про Конституційний Суд України», «Європейська солідарність» наполягала на своїй поправці про те, щоб до складу Дорадчої групи експертів входили, в тому числі й представники зарубіжних експертів, так як формується Вищий антикорупційний суд, щоб була висока довіра і відповідальність. Не почули, не проголосували, отримали нищівну реакцію Венеціанської комісії, і зараз виправляємо помилки.

Більше того, «Європейська солідарність» зареєструвала законопроект [№ 8302](#) щодо порядку формування Дорадчої групи експертів. І що? Прізвища в авторів законопроекту неправильні, не та фракція подала, і керівництво Верховної Ради разом з монобільшістю не включає цей законопроект до порядку денного.

Наша вимога зараз поставити на голосування пропозицію про включення проекту закону № 8302 до порядку денного і пакетом, разом з законопроектом № 9322, відправити Венеціанській комісії на експертизу.

Далі. Ми маємо право розглядати проект закону, який щойно включили до порядку денного, не за тиждень, не тоді, коли захочеться Верховній Раді України, а коли отримаємо висновок Венеціанської комісії, щоб не було так, як зараз – виправляємо помилки, бо Венеціанська комісія щодня шмагає Україну за те, що ви проголосували за одне – створення залежного від Банкової Конституційного Суду, який по першому дзвінку від там, знаєте, заступників керівника Офісу виконуватиме всі забаганки Банкової. Це неприпустимо.

Ми просимо зараз поставити на голосування пропозицію про включення до порядку денного законопроекту № 8302 щодо порядку формування Дорадчої групи експертів, сильної групи, де будуть міжнародні експерти, потім направити його до Венеціанської комісії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Юлії Володимирівні Тимошенко, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дорогі друзі, ви знаєте, я не фан діючої влади, тому прошу звернути увагу на те, що казатиму. Про що цей законопроект? Відповідно до Конституції Президент України, з'їзд суддів України і парламент мають конституційні повноваження призначати по третині складу Конституційного Суду. Це абсолютно суверенне право країни мати призначений за нашою Конституцією Конституційний Суд.

Цей проект закону про те, що в попередньому законі ми прийняли (безумовно, без нас) рішення, що створюється така Дорадча група експертів, де три особи – це від Президента, з'їзду суддів і парламенту, а три особи – це міжнародні експерти. Три на три. Треба було, щоб Президенту, парламенту і з'їзду суддів радили, кого обирати конституційними суддями. Цього виявилось недостатньо. Зараз в цьому законопроекті пропонується три особи – від Президента, парламенту і з'їзду суддів, а чотири – від міжнародної спільноти. І ось ця Дорадча група експертів визначатиме, кого має призначати Президент, кого – з'їзд суддів, кого – парламент.

Я хочу запитати: ми що, країна, яка не відбулася? Ми що, не здатні призначити конституційних суддів? Ми що, будемо наш суверенітет, якою сьогодні не була б влада, обмінювати на те, що Конституційний Суд діятиме не лише в інтересах України, а й в інтересах міжнародної спільноти?

Дорогі друзі, або ми підтримуємо суверенітет України, або ми віримо в Конституцію України, або ми маємо право на свій Конституційний Суд, або голосуйте за це. Ми не будемо за це голосувати і йдемо до Конституційного Суду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Далі Бужанський Максим Аркадійович. Я так розумію, він передає слово Маслову.

Так, Максиме Аркадійовичу? Дякую.

Маслов Денис Вячеславович. Будь ласка.

МАСЛОВ Д.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, давайте спочатку спростуємо деякі міфи. Перше. Того, про що щойно сказала представник фракції «Батьківщина», немає в цьому законопроекті. Немає чотирьох міжнародників і трьох національних експертів. Тут є троє національних і троє міжнародних, і це наша принципова позиція рівності цих експертів.

Міф другий, коли говорять, що ми якось не так виконали рекомендацію. Колеги, нагадаю, в грудні ми прийняли закон, який був заснований на першому варіанті рекомендацій Венеціанської комісії. Вже після нашого голосування Венеціанська комісія надала нам додаткові рекомендації щодо удосконалення

цього закону, і зараз ми їх виконуємо. Для чого це потрібно? Першою рекомендацією Європейської комісії щодо набуття нами статусу кандидатства було саме прийняття та запровадження конкурсної процедури відбору суддів Конституційного Суду. Ми виконуємо цю рекомендацію та шість інших і після цього відкривається шлях до процесу переговорів щодо вступу України до Європейського Союзу.

Дякую, колеги. Прошу обов'язково це підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми...

Що, Юліє Володимирівно? (*Шум у залі*).

Денисе Вячеславовичу, в Регламенті написано, що ви не маєте права згадувати, в тому числі й назву фракції чи групи.

Юліє Володимирівно, будь ласка. Усе по-чесному. Але я прошу всіх доповідачів утримуватися від виголошення будь-якої індивідуалізації і персоніфікації суб'єктів.

Будь ласка, Юліє Володимирівно.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, в жодній країні, яка себе поважає, немає таких порядків формування Конституційного Суду. Ми – суверенна країна. Так, ми, безумовно, йдемо в Європу, але жодна європейська країна таких порядків не має.

Скажіть, будь ласка, чому ми говоримо про те, що ми не здатні призначити свій Конституційний Суд? Це означає, що коли ми будемо оскаржувати в Конституційному Суді закони, які, можливо, суперечать національним інтересам України і Конституції, то в Конституційному Суді домінуючою позицією може бути не національний інтерес України, а інтереси будь-кого, хто впливатиме на цей процес ззовні. Запам'ятайте, кожна країна світу має і відстоює свої інтереси. Конституційний Суд і є саме тим органом, який зобов'язаний тримати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання. Прошу зайняти... А, ще є 1 хвилина?

Мамка. Будь ласка, 1 хвилина, і після цього голосуємо.

МАМКА Г.М., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).* Шановні колеги, хочу звернути увагу, що, дійсно, реформувати потрібно всі органи. Якщо вже приймається рішення щодо реформування і створення групи з відбору суддів Конституційного Суду, то хочу зазначити просту істину. Як сказав доповідач, його принципова позиція – три міжнародники і три наших

експерти. А якщо буде три – за, три – проти, то яке рішення прийматимуть? Рішення вічності?

Ми в першому читанні підтримаємо, але до другого читання необхідно зробити такі критерії, що коли три – за, три – проти, то не буде відсутності рішення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ще з процедури? Хто? Геращенко – з процедури, і після цього... Боже, Герасимов – з процедури.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний Руслане Олексійовичу, шановні колеги, зараз ми будемо голосувати за скорочення термінів, ніякого першого читання. Це просто для інформації.

Друге, що хочу сказати. Давайте перестанемо наступати на граблі і приймати рішення без урахування думок наших міжнародних партнерів, які підтримують нас по всіх фронтах. Тому хотів би сказати, що за прийняття в першому читанні «Європейська солідарність» голосуватиме виключно після того, як отримаємо висновок Венеціанської комісії і побачимо її оцінку цього законопроекту.

Щодо процедури. Руслане Олексійовичу, я дуже прошу вас після того, як ми проголосуємо за терміни, поставити на голосування пропозицію «Європейської солідарності» про включення до порядку денного сесії законопроекту № 8302.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

На майбутнє просив би одразу починати з процедури. Ми ж чесні люди, нам не потрібні ці «полутона» у Верховній Раді.

Шановні колеги, ви абсолютно вірно сказали, ми не голосуємо за перше читання, ми проголосували за включення до порядку денного.

Зараз я ставлю на голосування пропозицію про визначення проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уточнення положень про конкурсний відбір кандидатур на посаду судді Конституційного Суду України ([№ 9322](#)) невідкладним та скорочення наполовину строків внесення альтернативних законопроектів до нього.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів проголосувати.

«За» – 266.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, зараз я поставлю на голосування пропозицію «Європейської солідарності» про довключення проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Конституційний Суд України» щодо порядку формування Дорадчої групи експертів» ([№ 8302](#)) авторства Геращенко до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 99.

Рішення не прийнято.

Так було і на засіданні Погоджувальної ради.

Дякую.

Шановні колеги, ми домовилися, що без обговорення проголосуємо два інших законопроекти.

Проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення діяльності Антимонопольного комітету України» ([№ 9330](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього законопроекту до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 286.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про визначення проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення діяльності Антимонопольного комітету України» ([№ 9330](#)) невідкладним та скорочення наполовину строків внесення альтернативних законопроектів до нього. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 242.

Рішення прийнято.

Наступний законопроект ми домовилися теж без обговорення.

Проект Закону «Про внесення зміни до розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про освіту» щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» ([№ 9332](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього законопроекту до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 302.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про визначення проекту Закону «Про внесення зміни до розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про освіту» щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» ([№ 9332](#)) невідкладним та скорочення наполовину

строків внесення альтернативних законопроектів до нього. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 285.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги.

Далі у нас проект Постанови «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів шахрайства та іншої незаконної діяльності у сфері фінансових послуг та ринків фінансових послуг, які здійснюються з використанням інформаційних, електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем та електронних комунікаційних мереж» ([№ 9264](#)). Ми домовилися, що буде виступ «Європейської солідарності» 2 хвилини, і голосуємо.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 263.

Рішення прийнято.

Будь ласка, «Європейська солідарність», 2 хвилини, і голосуємо.

Артуре Володимировичу, хто виступатиме?

Іванна Орестівна Климпуш-Цинцадзе. Будь ласка.

Шановні колеги, це всього 2 хвилини, після цього голосуємо. Тому не розходьтєся, щоб ми не влаштували біганину в залі.

КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О. Шановні колеги, я хотіла б нагадати, що таке тимчасові слідчі комісії, що таке тимчасові спеціальні комісії. Ми створили це як інструмент, яким мала б користуватися опозиція. Натомість що ми бачимо? Ми бачимо, що більшість зловживає створенням цього інструменту, щоб замінити цими комісіями повноваження, роботу, комітетів. Колеги, треба припинити руйнування залишків державних структур, державних інституцій, чим ви активно займаєтесь через створення цих псевдотимчасових слідчих комісій.

Ми бачимо, що ця зала через позицію більшості не допускає розгляду жодної ініціативи від опозиції навіть тоді, коли вони є набагато якіснішими, пропрацьованими, набагато краще відповідають потребам суспільства, або законопроекти крадуться і під новими прізвищами вже від більшості реєструються, і тоді вся зала підтримує. Така практика просто ганебна.

Ми кричимо з усіх прасок про те, що, мовляв, рухаємося до Європейського Союзу. Так от мені хотілося б, щоб ми змінилися у своїй поведінці і реально рухалися до Європейського Союзу і до тої мрії, яку виборює сьогодні українське суспільство. Голосувати за чергове псевдотимчасове утворення ми не будемо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили обговорення. Переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів шахрайства та іншої незаконної діяльності у сфері фінансових послуг та ринків фінансових послуг, які здійснюються з використанням інформаційних, електронних комунікаційних, інформаційно-комунікаційних систем та електронних комунікаційних мереж» ([№ 9264](#)) у цілому з урахуванням пропозицій комітету та з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 276.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступний проект Постанови «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушень законодавства України посадовими особами Бюро економічної безпеки України, органів державної влади та інших державних органів, які здійснюють повноваження у сфері економічної безпеки, що могли призвести до зменшення надходжень до державного та місцевих бюджетів за шість місяців діяльності» ([№ 9327](#)).

Ми домовилися без обговорення, тому я одразу ставлю на голосування пропозицію про прийняття... (*Шум у залі*). Добре, 2 хвилини ви хочете тоді? Ну, 2 хвилини «Європейська солідарність» і голосуємо. Будь ласка.

Хто від вас буде, шановні колеги?

Южаніна. Будь ласка.

Шановні колеги, не розходьтєся, через 2 хвилини голосуємо.

ЮЖАНИНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, дивно, я думала, що цей звіт обговорюватиметься всіма фракціями. Тому що обставинами для створення цієї комісії, як написано в цьому звіті, є інформація про систематичні порушення законодавства України посадовими особами БЕБ, існування схем із незаконного експорту зернових, несплату до бюджету податків організаторами азартних ігор та зловживання під час передачі в управління АРМА.

Послухайте, я дуже уважно прочитала звіт. Насправді, крім того, що окреслені ці питання, більше нічого. Скажіть, будь ласка, чому за шість місяців ТСК не поставила крапку в питанні щодо існування зернового коридору і порушень в ньому? Чому, пане голово комісії, за цей період часу всі

зловживання (320 компаній, які незаконно експортували продукцію і мають неповернену значну виручку в Україну, і ми маємо значні ненадходження до бюджету), все заглохло? Хто не дає комісії далі рухатися?

От тому такі комісії має очолювати саме опозиція, як ви звикли називати, це наш інструмент, а не те, щоб підняти тему і потім з неї зіскочити. Нічого не відбувається, зерновий коридор як був вузьким «горлишком» для обраних, так і залишається, як не було тут прозорості і відкритості, так і залишається. То скажіть, будь ласка, ми й далі продовжуватимемо плодити ТСК, приймати їх звіти, продовжуватимемо їх діяльність ще на невизначений час? Навіщо ми це робимо? Давайте брати одне питання, доводити його до логічного завершення, а потім охоплювати інші питання. Ви озвучили всі питання, які мають розглядатися у комітеті. Я проти, щоб комітетські повноваження передавалися в такі собі ТСК.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до голосування. Я, може, щось упустив, але головою цієї тимчасової слідчої комісії є Железняк Ярослав Іванович. Я не бачу його заяву про перехід до монобільшості (*Оплески*).

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про звіт Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування можливих фактів порушень законодавства України посадовими особами Бюро економічної безпеки України, органів державної влади та інших державних органів, які здійснюють повноваження у сфері економічної безпеки, що могли призвести до зменшення надходжень до державного та місцевих бюджетів за шість місяців діяльності» ([№ 9327](#)) у цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Я прошу народних депутатів проголосувати.

«За» – 266.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Шановні колеги, повідомляю, що до мене з листом звернулися керівники всіх депутатських фракцій і груп щодо необхідності невідкладного розгляду проектів законів: «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань, пов'язаних із проходженням військової служби під час дії воєнного стану» ([№ 9342](#)), «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань правового захисту військовослужбовців» ([№ 9342-1](#)) та прийняття відповідно до статті 50 Регламенту Верховної Ради України рішення про одноразове відхилення (*ad hoc*) від процедур, передбачених Регламентом Верховної Ради України. Про необхідність невідкладного розгляду цього питання було зазначено і на засіданні Погоджувальної ради депутатських фракцій і груп. Тому пропоную перейти до прийняття рішень.

Ставлю на голосування пропозицію про включення проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань, пов'язаних із проходженням військової служби під час дії воєнного стану» (№ 9342) та альтернативного до нього проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань правового захисту військовослужбовців» (№ 9342-1) до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 308.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про застосування процедури *ad hoc* щодо визначення законопроектів № 9342, № 9342-1 невідкладними, скорочення строків внесення альтернативних законопроектів до них до початку розгляду питання та їх розгляд сьогодні на пленарному засіданні. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 316.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, на засіданні Погоджувальної ради ми домовилися розглянути це питання за скороченою процедурою з наданням слова для виступу (до 3 хвилин) всім представникам депутатських фракцій і груп. Нагадую, було створено робочу групу, яка, я вважаю, дуже добре попрацювала, і результатом цього є спільна позиція парламенту.

Тому ставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроектів за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду питання.

Хто виступатиме від авторів? Арахамія чи Гончаренко? Гончаренко.

Слово для доповіді надається одному із співавторів законопроекту № 9342 Гончаренку Олексію Олексійовичу.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Дякую. «Європейська солідарність». Шановні друзі, я хочу показати вам, яким може бути приклад реально нашої спільної роботи, коли зібралися, всі разом попрацювали і знайшли рішення, які нарешті дозволяють зробити крок назустріч нашим військовослужбовцям. Це є дуже правильно.

Звичайно, в цьому законопроекті не вистачає багатьох речей, треба буде далі працювати і щодо виплат, і щодо багато чого іншого. Але в цьому законопроекті є надзвичайно важливі речі. Перше і головне – це відпустки. Сьогодні наші герої реально не мають відпустки. Що таке 10 днів? Позавчора я повертався з Донбасу потягом Краматорськ – Київ. Зі мною їхав хлопець із Закарпатської області і каже, що йому треба день – на дорогу, день – на повернення назад, день, щоб відмітитися у військкоматі, і залишається сім днів

відпустки за рік. За рік на нулі! Ну, це знущання з людей. Найскладніша, найкривавіша робота, а відпустка за неї в нашій державі найменша. Ці люди, безумовно, сталеві, але навіть метал може втомлюватися. Тому маємо зробити крок назустріч.

Я абсолютно підтримую і подавав законопроект, норми якого передбачають 30 днів відпустки плюс 10 днів за сімейними обставинами замість 10 плюс 10, як сьогодні. Дуже радий тому, що ми це зробили в компромісному законопроекті, де всі фракції, так і має бути, разом захищаємо наших військових. Питання відпусток дуже важливе.

Також вирішуються питання стосовно строковиків. Там є якась підтримка курсантів. Безумовно, ще раз повторюся, треба більше, але ми нарешті робимо великий крок вперед. Закликаю не зупинятися на цьому, рухатися далі, вирішувати наступні питання військовослужбовців, яких дуже багато, тому що не одна лише відпустка, хоча це є реальний потужний крок. Я закликаю всіх це підтримати, проголосувати це питання одразу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для доповіді щодо законопроекту № 9342-1 надається народному депутату України Дмитру Олександровичу Разумкову. Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, саме команда «Розумної політики» підняла питання про повернення 30 тисяч нашим захисникам. Я дякую всім, хто в цьому залі проголосував і за поправку, і за закон. Ми це зробили, але закон заблокований проектом постанови, про яку всі знають.

Що ж зараз відбулося? Нас навіть не включили до складу цієї робочої групи, просто не включили. І сьогодні я розумію, чому? Тому що в залі лунали заяви, що необхідно 150, 170, 180 мільярдів гривень, хтось казав – трильйон. А знаєте, що написано в пояснювальній записці до цього законопроекту? Це не потребує додаткових коштів. Тобто або всі брехали, кажучи, що грошей на армію немає, або знову, як і рік тому, під час прийняття Державного бюджету на 2023 рік, уряд тихенько піде в «ліс» з грошима для військових. Це брехня, так робити не можна! Не можна віддавати це уряду, вони знову вийдуть через два дні і скажуть: нас військові попросили забрати в них все, ще й зброю.

Давайте до другого читання зробимо нормальну тарифну сітку. Я погоджуюся, треба врегулювати ці питання, але так, щоб ті, хто на це заслуговує, отримали кошти.

Ще одне питання. Ми з вами багато говоримо про виведення поза штат людей, які отримали поранення. Так ось у цьому законопроекті ви не додаєте, а забираєте. Тому що коли людина виводиться поза штат, вона два місяці має отримувати те, що отримувала на фронті, наприклад, 100 тисяч гривень, а після цього – 800 гривень. У цьому законопроекті прописано, але, і, я вважаю,

це помилка, яку треба буде виправити, що лише 6000 гривень на повний строк виведення поза штат. Тобто три місяці людина отримуватиме суму у розмірі 6800 гривень.

Давайте не поспішати і не приймати в останній момент, а спочатку внесемо проект постанови Цабаля...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, запрошую до слова голову Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки Олександра Михайловича Завітневича. Після цього виступи від фракцій і груп по 3 хвилини, і голосуємо. До 3 хвилин, хтось, може, й менше.

Будь ласка, Олександр Михайловичу, озвучте позицію комітету щодо цих законопроектів. Якщо можна, коротко. Можете вийти до трибуни, якщо ви не проти, вас всі хочуть побачити.

ЗАВІТНЕВИЧ О.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, на засіданні комітету було розглянуто обидва законопроекти. Зараз я озвучу рішення комітету.

За результатами обговорення зазначених законопроектів комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України:

Перше. Включити законопроекти до порядку денного дев'ятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Друге. Відповідно до статті 101 Регламенту Верховної Ради України визначити проект закону № 9342 невідкладним та скоротити строки внесення альтернативних законопроектів.

Третє. За результатами розгляду в першому читанні прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань, пов'язаних із проходженням військової служби під час дії воєнного стану» (№ 9342), поданий народним депутатом України Давидом Арахамією та іншими народними депутатами України, за основу та в цілому.

Четверте. Відхилити проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань правового захисту військовослужбовців» (№ 9342-1), поданий народним депутатом України Дмитром Разумковим та іншими народними депутатами України.

П'яте. Доручити комітету під час підготовки тексту прийнятого закону для підпису Головою Верховної Ради України здійснити спільно з Головним юридичним управлінням Апарату Верховної Ради України його техніко-юридичне доопрацювання.

Колеги, прошу підтримати основний законопроект № 9342, написаний, як вже говорили колеги, багатьма нашими колегами, величезною робочою групою, величезною кількістю авторів.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до виступів представників депутатських фракцій і груп. Прошу записатися на виступи (по 3 хвилини) від кожної фракції і групи, після цього – голосування.

Слово надається Стефанишиній Ользі Анатоліївні, фракція політичної партії «Голос».

СТЕФАНИШИНА О.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Роману Костенку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Роман Костенко. Будь ласка.

КОСТЕНКО Р.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Добрий день, шановні колеги! Шановні колеги, питання про 30 тисяч гривень виникло тоді, коли Верховну Раду свого часу звинуватили в тому, що ми забрали у військових цих 30 тисяч. Потім було прийнято рішення, ми з вами проголосували, щоб ці 30 тисяч повернути, але пам'ятаємо, проект постанови це заблокував. Тоді було створено робочу групу, яка мала напрацювати градацію виплат цих коштів.

Що ми зараз маємо в цьому законопроекті? Є позитивні речі, які свідчать про те, що ми працюємо в правильному напрямі. Дійсно, потрібно піднімати заробітну плату нашим пораненим, тим, які отримують зараз 800 гривень. Але питання в тому, на скільки? У мене є товариш, який є обмежено придатний, в нього немає ока, так сталося на війні, і він зараз отримує ті 800 гривень. Якщо ми їм додамо ще 6000 гривень, це питання не вирішить. Ми маємо рухатися в напрямі підняття цим хлопцям заробітних плат. Норми цього законопроекту обмежують їх, ставлячи конкретні суми.

Так само не вирішено питання стосовно інструкторів, які зараз на війні, які мають заробляти нормальні кошти. Питання повернення 30 тисяч взагалі не вирішено. Ми просто беремо норму, яка зараз є в Кабінеті Міністрів, і робимо її законом. Це неправильно, це обман. Ми маємо вийти і сказати військовим, що в нас немає грошей на те, щоб вам повернути, і оце не обман. Те, що ми зараз робимо, – обман.

Тому зараз ми маємо прийняти рішення, але в жодному разі не голосувати за це в цілому. Є багато питань, які ми маємо вирішити, у тому числі щодо цих 30 тисяч, градації їх виплати військовим. Можна говорити багато про відсутність коштів, забути про поранених військових, але це основне. Якщо ми це проголосуємо, будуть говорити про те, що Верховна Рада не повернула гроші військовим, а забрала їх знову. Ми даємо норму, що залишаємо це, але все одно розпоряджатиметься уряд.

Тому я закликаю не голосувати в цілому і підтримати наших військових.
Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Народна депутатка Лис. Я так розумію, Арахамія Давид Георгійович.

Будь ласка, Давиде.

АРАХАМІЯ Д.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, законопроект є результатом напрацювань спеціалістів у галузі фінансів від сил оборони, насамперед це їхні напрацювання, і нас, як депутатів, які супроводжували цей процес. Що ми зробили?

Ми розуміли, що курсанти та строковики сьогодні отримують менше 1000 гривень, що цілком несправедливо, бо фактично вони виконують завдання такі самі як військовослужбовці, окрім військовослужбовців першої та другої ліній. Ми це виправили.

Далі ми супроводжували ситуацію стосовно поранених. Коли бійця поранено і він знаходиться у шпиталі, йому виплачують 100 тисяч допоки не пройде ВЛК. У разі визнання ВЛК його тимчасово непридатним чи обмежено придатним до військової служби, він виходить з розпорядження і отримує 700-800 гривень, що взагалі дуже несправедливо. Ми зробили так, щоб виправити хоча б частково цю ситуацію, враховуючи ті кошти, які ми маємо.

Також є питання щодо відпусток військовослужбовців. Воно дуже нагальне, бо треба достатньо часу, щоб відпочити, а потім повернутися до виконання бойових завдань. Ми це виправили.

Але це не все. Ми зробили цю робочу групу постійно діючою. Будемо разом з нашими військовослужбовцями напрацьовувати ще рішення, які покращуватимуть ситуацію.

Прошу вас підтримати цей законопроект, щоб ми дали позитивний сигнал військовослужбовцям і вони бачили, що Верховна Рада постійно працює над вирішенням таких питань, напрацьовуватиме інші рішення і законодавчі ініціативи.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Бакунцю Павлу Андрійовичу, група «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Дорогий український народе! Звичайно, ця важка війна, яка триває вже понад дев'ять років, війна, яку розпочала кремлівська рашистська влада проти України, війна, яка, за їхнім замислом, мала б перерости в повний геноцид українського народу, повне його знищення. Однак плани кремля щодо знищення українського народу не вдалися, не вдаються і вже ніколи не вдадуться, і це все завдяки Збройним Силам України, які за останні дев'ять років стали надзвичайно

потужними, надзвичайно вправними, найвідважнішими у світі і, напевно, найдосвідченішими у світі. Ми дякуємо нашим захисникам за їхню відвагу.

Цей законопроект про перші кроки щодо справедливості, бо ті люди, котрі на фронті, мають дуже сильне, загострене відчуття справедливості. Законопроект, який напрацювала робоча група, є першим кроком до цієї справедливості, адже люди, які захищають нас від окупанта, кремлівського рашистського режиму, заслуговують на найбільшу подяку і найвищу похвалу.

Фундаментальні, позитивні речі, закладені в цьому проекті закону, це лише перші кроки, які український парламент повинен робити для справедливості, справедливого визнання українського захисника. Відпустка тривалістю понад місяць є дуже важливою для нього, аби побачити свою родину і відновитися. Дуже важливою є норма стосовно молоді, новобранців, які не йдуть одразу на фронт, а мають обов'язково пройти, мінімум, місяць навчання. Також передбачається додаткова винагорода строковикам, курсантам, тобто тим, хто навчається, інструкторам, які навчають, що є важливо. Хочеться вірити, що такі кроки український парламент і надалі продовжуватиме робити з вірою в Збройні Сили України, з вірою в перемогу.

Слава Збройним Силам України! Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Павленко Юрій Олексійович, «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні колеги, ми підтримуємо основний законопроект, підготовлений робочою групою. На жаль, мусимо констатувати, що низка не до кінця продуманих рішень призвела в питанні грошового забезпечення військовослужбовців до напруги в суспільстві, особливо серед військових, викликала протистояння, незадоволення і навіть певну недовіру до органів державної влади.

Те, що Верховна Рада України як найвищий законодавчий орган влади взяла на себе відповідальність через інструмент парламентської роботи, через інструмент робочої групи знайти рішення, як вийти з цієї ситуації, досягти справедливості в грошовому забезпеченні військовослужбовців, з тим аби не викликало занепокоєння чи нерозуміння, хто за що і як отримує, я вважаю, заслуговує на підтримку і продовження цієї роботи.

Основним законопроектом розв'язуються першочергові проблеми: грошове забезпечення строковиків, підвищення курсантам стипендії, відпустки, виплати у розмірі 30 і 100 тисяч гривень, що далі визначає Кабінет Міністрів, але між першим і другим читаннями, безсумнівно, треба буде визначити чіткі критерії, як нараховується ця сума кожному конкретному військовослужбовцю того чи іншого військового підрозділу, тому що сьогоднішній порядок у певній мірі

є несправедливим, дуже часто викликає непогодження з боку військово-службовців конкретних підрозділів.

Є ще багато завдань, які стоять перед робочою групою навіть після ухвалення в цілому цього законопроекту. На мій погляд, необхідно переглядати бюджетні призначення, збільшувати забезпечення підрозділів технікою, іншим необхідним обладнанням (кожен солдат має бути забезпечений прибором нічного бачення, а не один на п'ять чи один на підрозділ і то доставлений волонтером), треба підтримати українську оборонну промисловість. Таких питань і завдань перед Верховною Радою стоїть надзвичайно багато.

Тому закликаю підтримати в першому читанні, долучитися до швидкої роботи і підготовки до другого читання, щоб зняти напругу. Ми до цієї роботи готові.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Герашенко Ірина Володимирівна, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Степан Бандера казав, що ми перемагаємо тоді, коли перемагають наші ідеї. Фундаментальна позиція «Європейської солідарності» – все для Збройних Сил України всі десять років цієї війни. Тому сьогодні для нас важливо, щоб сесійна зала нарешті почула це. Маємо відмовитися від усього другорядного і всі кошти спрямовувати на підтримку Збройних Сил України.

Дійсно, важливо, що створена робоча група працює конструктивно. У законопроекті, який ми сьогодні розглядаємо, є чотири ключових блоки.

Перше. Ми збільшуємо виплати курсантам, строковикам, даємо відповідь стосовно поранених і повертаємо додаткову винагороду в розмірі 30 тисяч гривень. Коли колеги кажуть, що тут немає тарифної сітки, так розроблення тарифної сітки – це завдання уряду. Уряд, вибачте, не забирав це фінансування, він має просто повернути те, що було ліквідовано Верховною Радою України.

Друге, дуже важливе. У нашого воїна ми маємо не лише фінансово інвестувати, а й навчити і озброїти його, щоб зменшити кількість загиблих і поранених. І в цьому законопроекті закладена ініціатива «Європейської солідарності» щодо обов'язкових тренінгів, навчань військовослужбовців перед відправкою їх на фронт, особливо, якщо йдеться про сили тероборони. Ми маємо виправити нашу спільну помилку, коли прийняли Закон «Про територіальну оборону України», а не дали відповіді, як навчити воїна, і це закладається в цьому законопроекті, який закликаємо прийняти в першому і другому читанні.

Третє. Відпустки. Солдати сьогодні виснажені, мають право відпочити.

І ключове. Норми цього проекту закону дають відповідь на те, як сьогодні повернути виплати. Тому дуже важливо, щоб ми проголосували за основу і в цілому.

У залі кажуть, що сьогодні в нас недостатньо врахована позиція стосовно інструкторів. Це так, тому робоча група продовжуватиме працювати. Вибачте, у нас взагалі треба повернути «годину запитань до Уряду», щоб щоразу тут були

присутні міністри оборони, у справах ветеранів (на сьогодні в нас країна ветеранів, а ветеранської політики не існує) і в постійному діалозі з парламентом давали відповіді на ці питання.

Коли запитують, де взяти гроші, то «Європейська солідарність» неодноразово давала відповідь: з марафону, з усіх корупційних статей, починаючи від так званого дорожнього будівництва, яке, ми бачимо, з якою корупцією продовжується в час повномасштабного вторгнення, і закінчуючи вашими ж обіцянками, що від ігорного бізнесу в нас будуть мільярди і мільярди, від митниці. Де вони? Припиніть цю контрабанду, яка й досі триває. І, власне...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дубневич Ярослав Васильович. Будь ласка.

Скороход Анна Костянтинівна. Я правильно розумію? Група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, депутатська група «Партія «За майбутнє» беззаперечно підтримує цей законопроект. Дійсно, це лише початок роботи створеної робочої групи, який, я вважаю, є компромісним. В ході роботи робочої групи ми виявили дуже великий спектр питань, які треба закрити. Думаю, ми їх швидко вирішимо шляхом внесення нових законопроектів або змін до інших законів. Даний законопроект хороший, його норми вирішують ряд питань, які на сьогодні є проблемними.

Багато колеги говорили щодо відпусток. Дійсно, для хлопців 30 календарних днів відпустки – це просто подарунок, тому що зараз вони мають, максимум, 10 днів, і то з дуже великими проблемами. Вирішується питання доплат для курсантів і строковиків, щоб хоч якось популяризувати військовий фах. Дуже важливо, що ми не залишаємо своїх воїнів після лікування в госпіталі, підвищуємо їм виплати на період перебування в розпорядженні. На сьогодні ті, хто перебуває в розпорядженні, отримують від 500 до 700 гривень, а ми пропонуємо ці виплати збільшити до 6500-6700 гривень. Так, це не вирішує питання, але це вже крок назустріч. Думаю, Міністерство фінансів разом з народними депутатами, усім корпусом оборони знайде рішення і в наступних законопроектах або доопрацюємо цей законопроект до другого читання, як вже вийде, ще більше розширимо коло проблемних питань, які зараз є у військових, у тому числі інструкторів, щоб їх вирішити. Я прошу всіх сьогодні підтримати і проголосувати за даний законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Михайло Михайлович Цимбалюк. Будь ласка.

Шановні колеги, всі фракції висловилися? Тоді після виступу перейдемо до голосування. Прошу запросити депутатів до залу.

ЦИМБАЛЮК М.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую. Фракція «Батьківщина». Шановний пане Голово! Шановні президіє, народні депутати! Я долучаюся до слів подяки членам робочої групи, які представили всі фракції і групи, а також представникам Міністерства оборони і всіх сил безпеки, сектору оборони, тому що була, як на мене, дуже принципова, інколи жорстка, але обґрунтована дискусія, як бути і хто забрав ці 30 тисяч.

На засіданні робочої групи ми вирішили, майже, підкреслюю, майже, всі ті питання, які виникли в результаті, в тому числі дискусій, повідомлень від військовослужбовців сил оборони. Ми вирішили питання строковиків, із яких згідно з законом жоден після 24 лютого минулого року не демобілізований. Вони отримуватимуть виплати не 700, а дехто і 400 гривень, а в розмірі мінімальної зарплати. Ми вирішили питання курсантів, слухачів і тих, хто проходить перепідготовку. Цим законопроектом забороняється відправляти на нуль військовослужбовців, які щойно мобілізовані і не пройшли підготовку. Ми чітко вказуємо, як і де вони повинні проходити професійний вишкіл. Цим проектом закону, на думку військових, бо це їхня пропозиція, ми встановлюємо соціальну справедливість щодо додаткового грошового забезпечення або винагороди. Це їхня пропозиція, а Верховна Рада затверджує ці нормативи.

Тут Давид Арахамія вірно сказав, і це була пропозиція членів робочої групи, що ця робоча група, вибачте за тавтологію, продовжила свою роботу, бо життя ставить нові виклики, і в результаті ухвалення одного закону нам не вдасться схвалити все те, що сьогодні турбує і військових, про що говорили на засіданні робочої групи, і тих, хто вже демобілізований. Ми маємо подбати про тих, хто отримав поранення, як вони надалі проходилитимуть реабілітацію, соціалізацію. Це вже завдання Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів, де також є ряд законопроектів.

Дуже шкода, що не всі підтримують ідею схвалення цього законопроекту в першому читанні та в цілому. Тоді давайте зробимо цей перший крок і найближчими днями у скороченому режимі його доопрацюємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершити обговорення цих законопроектів. Ставитиму на голосування почергово.

Шановні колеги, будь ласка, приготуйтеся до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань, пов'язаних із проходженням військової служби під час дії воєнного стану» ([№ 9342](#)) за основу.

Готові голосувати? Я прошу народних депутатів проголосувати.

«За» – 333.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, одну секундочку, я маю запитати вас. Цей законопроект став результатом компромісу і складної, але дуже звитяжної роботи всієї групи. Було декілька пропозицій проголосувати, в тому числі і в цілому. Хочу запитати, тому що, ви знаєте, в цілому ми тільки тоді голосуємо, коли немає заперечень, хто – проти? Дмитро Олександрович проти, фракція «Голос» проти. Хто ще?

Друзі, я не маю права ставити його на голосування для прийняття в цілому. Пропоную скоротити наполовину строки подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання, щоб ми могли вже на наступному засіданні його проголосувати.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань, пов'язаних із проходженням військової служби під час дії воєнного стану» (№ 9342). Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 327.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Ірина Володимирівна Геращенко – з процедури.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую. Я хочу звернути увагу, що «Європейська солідарність» завжди дотримується домовленостей, яких ми досягаємо внаслідок важкого компромісу на засіданні Погоджувальної ради. Дійсно, мова йшла про те, що цей законопроект варто прийняти за основу і в цілому, щоб не трапилося до другого читання, як кажуть на московії, «лучшее – враг хорошего».

Дуже прикро, що ми не виправили сьогодні помилку, яку зробили в сесійній залі. Нагадаю про проект постанови пана Цабаля, а зараз оце рішення не голосувати законопроект за основу та в цілому, це проект постанови Цабаля номер два. Розумієте, що вона залишається в залі. Давайте внесемо її зараз на голосування і визначимося, що з нею робити, тому що військові щодня запитують, що з нашими виплатами, відпустками, що з пораненими. Хлопці щодня гинуть, а ми тут тягаємо kota за хвіст.

Дуже неправильне рішення! Я думаю, є ті теми, з приводу яких ми маємо все-таки досягати... *(Шум у залі)*. Я згадала прізвище, а не фракцію...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, давайте тільки з процедури, добре? Бо коли ми замість процедури починаємо в'ясяти якісь внутрішні речі... Хочу сказати, я не часто, але зараз погоджуюся з Іриною Володимирівною, що якщо ми досягли якоїсь згоди, повинні її тримати в залі *(Оплески)*. Але, друзі, так сталося, така воля залу *(Шум у залі)*. Ви ж зараз все одно не з процедури почнете чи з процедури? Якщо не з процедури, я вимкну мікрофон.

А Цабаль є? Якщо є, я можу йому надати слово, тому що згадувалося його прізвище. Якщо немає Цабалю, не дам.

Шановні колеги, все, переходимо до наступного питання. Цабаль хоче?

Володимир Цабаль. Будь ласка, репліка.

ЦАБАЛЬ В.В., секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Хочу прокоментувати. Ми як фракція підтримали цей законопроект, проголосували. Більше того, ми, дійсно, плідно працювали в робочій групі разом з Іриною Володимирівною. Нарешті є розуміння фракції, яку вона представляє, що треба мати більш державницький підхід до питань, які стосуються військових. Чесно, дуже вдячний за роботу в групі.

Щодо того, чому деякі колеги нашої фракції не підтримали голосування про прийняття в цілому. Є деякі питання, які треба доопрацювати, зокрема, стосовно поранених, яким хочеться трохи збільшити доплати, підняти їх до рівня мінімальної зарплати військовослужбовця, а не просто до мінімальної зарплати, та інструкторів. Це треба доопрацювати до другого читання.

Тому, колеги, дякую. Надіюся, в другому читанні ми проголосуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, ви з процедури? Будь ласка.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, Руслане Олексійовичу. Дуже легко розповідати з Америки, як любиш Батьківщину, і блокувати постановами важливі для держави закони. Наразі мова йшла про те, що законопроект буде підготовлений і внесений в зал. Дійсно, там багато правильних речей. Я впевнений, за півтора тижня зможемо проголосувати за прийняття його в цілому. Але зараз я хочу попросити вас зробити те, що ми обіцяли нашим військовим, – до кінця цього тижня проголосувати проект постанови, який блокує той закон. Поки він готуватиметься, направлятиметься вам на підпис, ми встигнемо проголосувати за законопроект № 9342, і один «накриє» другий. Ви це добре знаєте так само, як і я.

Тому я вас прошу поставити на голосування пропозицію про включення до порядку денного проекту постанови [№ 8312](#) і розгляд його на сьогоднішньому пленарному засіданні. Не пройде, будемо чекати ще тиждень.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, ви теж добре знаєте, що у Верховній Раді є Погоджувальна рада, члени якої прийняли рішення про створення робочої групи, яка, як на мене, попрацювала дуже добре, і ми намагаємося знайти вихід із ситуації. А вимагати голосування щодо власних речей, щоб поставити в незручне становище парламент, я не знаю, чи це може відповідати питанням загальної етики (*Оплески*).

Далі. Проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення розгляду справ стосовно дисциплінарної відповідальності суддів та забезпечення роботи Служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя» ([№ 9261](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії законопроекту № 9261. Прошу голосувати.

«За» – 301.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, одразу два – за, два – проти чи з представленням законопроекту? З представленням. Тоді Маслов представить законопроект – до 2 хвилин, потім: два – за, два – проти, і голосуємо.

Будь ласка, Денисе Вячеславовичу.

МАСЛОВ Д.В. Дякую. Колеги, ви знаєте, однією із передумов забезпечення добросовісного суддівського корпусу є можливість розгляду дисциплінарних скарг на дії чи бездіяльність суддів. На сьогодні у Вищій раді правосуддя «мертвим грузом» лежить близько 10 тисяч скарг на суддів зі всієї України. Під час воєнного стану у нас заборонено проводити конкурсні процедури на посади дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя. Зазначеним законопроектом пропонується розв'язати проблему щодо 10 тисяч дисциплінарних скарг на дії суддів шляхом відновлення їх розгляду Вищою радою правосуддя.

Що передбачається цим законопроектом? Перше. Пропонується зняти обмеження на проведення конкурсів на посади дисциплінарних інспекторів і протягом двох місяців оголосити такий конкурс.

Друге. Передбачається, що до моменту формування Служби дисциплінарних інспекторів відповідні повноваження, як і було раніше, здійснюватимуть члени Вищої ради правосуддя. Ми маємо негайно відновити розгляд дисциплінарних скарг на суддів, щоб забезпечити добросовісний корпус і захистити права та законні інтереси осіб, які звертаються до Вищої ради правосуддя.

Комітет вирішив рекомендувати прийняти даний законопроект у першому читанні, тобто за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу записатися на виступи в обговоренні цього законопроекту: два – за, два – проти.

Володимир Михайлович В'ятрович, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

В'ЯТРОВИЧ В.М. Прошу передати слово Сергію Алексєєву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Алексєєв. Будь ласка.

АЛЕКСЄЄВ С.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги, ми всі добре знаємо, що для забезпечення сталої роботи судової системи необхідно, щоб Вища рада правосуддя відновила свою роботу і працювала. Ми не так давно обрали представників від Верховної Ради України до Вищої ради правосуддя. Нарешті вона вже сформована, але близько 9 тисяч скарг залишаються нерозглянутими Вищою радою правосуддя саме через те, що вона два роки не працювала, це є неприпустимим, громадяни не можуть звертатися з відповідними скаргами стосовно суддів. Тобто у нас відсутнє головне конституційне право – доступ до правосуддя, тому нам терміново треба відновити процедуру розгляду дисциплінарних скарг на суддів і запустити Службу дисциплінарних інспекторів.

Фракція «Європейська солідарність» у першому читанні підтримуватиме цей законопроект, незважаючи на те, що в нього є певні вади, наприклад, пропонується дисциплінарних інспекторів прирівнювати до держслужбовців категорії «Б». Але, на хвилиночку, держслужбовці категорії «Б» – це губернатори. Тому ця норма є не дуже слухною в цьому законопроекті. Проте ми не можемо допустити, щоб Вища рада правосуддя не запустилася і не працювала повноцінно. Будемо голосувати за перше читання, а до другого читання виправлятимемо в цьому законопроекті певні недоліки, щоб Вища рада правосуддя якнайшвидше запрацювала в повному обсязі.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Маслов Денис Вячеславович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

МАСЛОВ Д.В. Дякую. Колеги, вчора ми проголосували заяву Верховної Ради щодо рішучих кроків в подоланні проявів корупції в системі правосуддя, і одним із практичних кроків є негайне відновлення розгляду дисциплінарних скарг на дії суддів. Сьогодні ми реалізуємо в першому читанні те, про що вчора заявили. Учора була наша політична реакція, сьогодні – це наша практична діяльність і реакція.

Прошу представників всіх депутатських фракцій і груп обов'язково підтримати даний законопроект.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Замість Кабаченка виступить Кожем'якін Андрій Анатолійович, правильно? Будь ласка.

КОЖЕМ'ЯКІН А.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань молоді і спорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Колеги, цим законопроектом передбачається, як сказав голова комітету і автор законопроекту, утворення у складі Вищої ради правосуддя Служби дисциплінарних інспекторів. Фракція «Батьківщина» не підтримуватиме зміну правового статусу Служби дисциплінарних інспекторів у Вищій раді правосуддя та надання дисциплінарним інспекторам додаткових повноважень. Ми так визначилися, така наша позиція. Це перше.

Друге. У контексті цього проекту хотів би сказати таке. Робоча група попрацювала, проект проголосували, кошти для забезпечення сил безпеки і оборони шукаємо. Кабінет Міністрів, Міністерство оборони, Міністерство фінансів нам кажуть, що немає грошей. То воїни сил оборони і безпеки, телефонуючи мені як народному депутату, пропонують вирішення питання щодо збору коштів і донатів. У зв'язку з тим, що останнім часом після 24 лютого дуже багато бізнесменів-колаборантів виїхало за кордон і зараз намагаються якимось чином вивести свої кошти з України через рішення, кого? – правильно, суддів, то військовослужбовці пропонують комітету, до речі, і з питань антикорупційної політики а також НАБУ дати статус агента під прикриттям суддям спочатку Верховного Суду, там перший «парашутист-десантник» вже пішов, який взяв хабар у розмірі 3 мільйони доларів, пан Князев, у нього є досвід, він сьогодні надихає всіх інших, щоб вони збирали кошти на Збройні Сили. Нехай беруть, а Збройні Сили знають, що з ними робити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич, «Платформа за життя та мир».

Шановні колеги, після цього виступу ми голосуємо, прошу підготуватися до прийняття рішення.

Будь ласка, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний пане Голово. Шановні колеги, безумовно, ми маємо відновити розгляд відповідних справ, який на жаль, нашим рішенням був призупинений. Сьогодні цю помилку ми маємо виправити, якомога швидше проголосувати за цей проект закону, щоб він був реалізований і ми мали можливість спостерігати дисциплінарну відповідальність суддів України.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Макаров Олег Анатолійович. Будь ласка, 1 хвилина.

Шановні колеги, після цього перейдемо до голосування.

МАКАРОВ О.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, коли приймалися зміни до Закону «Про судоустрій і статус суддів» і вводився інститут дисциплінарних інспекторів, у залі було достатньо людей, у тому числі і я, які виступали проти цього дійства. Ми одночасно зупинили всі дисциплінарні провадження до створення цієї служби. У мене було багато аргументів, чому цього робити не потрібно.

Після того, як Вища рада правосуддя втратила свої повноваження через відсутність кворуму, після того, як відбулася повномасштабна агресія російської федерації проти України, у нас зупинилася робота з розгляду дисциплінарних скарг стосовно суддів. Зараз я закликаю підтримати цей законопроект, доопрацювати до другого читання, щоб розблокувати роботу з розгляду дисциплінарних скарг Вищою радою правосуддя.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, всі висловилися з цього питання, переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо відновлення розгляду справ стосовно дисциплінарної відповідальності суддів та забезпечення роботи Служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя» ([№ 9261](#)) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 267.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, оскільки це важлива тема, всі це підтвердили, є пропозиція скоротити в два рази строки, щоб ми могли на наступному засіданні розглянути його і проголосувати в цілому.

Ставлю на голосування пропозицію про скорочення наполовину строків подачі пропозицій і поправок для підготовки до другого читання законопроекту № 9261. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги, за підтримку.

Наступний проект Закону «Про подолання туберкульозу в Україні» ([№ 9147](#)) ми домовилися розглядати без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього законопроекту до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про подолання туберкульозу в Україні» (№ 9147) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 280.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Далі в нас проекти законів [№ 5344-4](#) і [№ 5344-д](#) – «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю на працю». Повторне перше читання.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 247.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, у нас будуть спочатку доповідачі, так?

Хто виступатиме щодо законопроекту № 5344-4? Галина Миколаївна, так? А, ви щодо № 5344-д.

Юліє Володимирівно, ви будете доповідати свій законопроект № 5344-4, як правильно розумію? (*Шум у залі*). Немає альтернативного, є ваш законопроект № 5344-4 і законопроект № 5344-д, зроблений з усіх. Будете? Тоді Юлія Володимирівна Тимошенко доповість свій, потім Галина Миколаївна доповість № 5344-д. Правильно?

Галино Миколаївно, ви будете доповідати від комітету? А, Гривко від комітету і потім: два – за, два – проти.

Будь ласка, Юліє Володимирівно.

ТИМОШЕНКО Ю.В. (*Не чути*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ваш законопроект № 5344-4 не є альтернативний до законопроекту № 5344-д. Він був альтернативний, який потім став основним, до якого вже зроблений законопроект № 5344-д. Тому спочатку ви, Юліє Володимирівно (*Шум у залі*).

Будь ласка, Михайле Михайловичу.

ЦИМБАЛЮК М.М. «Батьківщина». Шановні колеги, основний проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення сприятливих умов для працевлаштування осіб з інвалідністю» ([№ 5344](#)). Це вже повторне перше читання. Коли ми прочитали, що в ньому є, ми запропонували свій альтернативний законопроект № 5344-4. Вважаємо, що соціальна, професійна, трудова та фізкультурно-спортивна реабілітація, а також реабілітаційні заклади для осіб з інвалідністю та/або дітей з інвалідністю мають фінансуватися

з бюджету Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю та державного бюджету. Цим законопроектом гарантуються пільги для всіх тих підприємств, які сьогодні працевлаштовують осіб з інвалідністю. Особа з інвалідністю не може втрачати можливість пройти короткострокову медичну реабілітацію в закладах охорони здоров'я тоді, коли велика кількість людей з інвалідністю, в тому числі військових і дітей з інвалідністю, потребує інших видів реабілітації, і в разі ухвалення нашого законопроекту вони матимуть гарантію такої реабілітації.

Нашим законопроектом гарантується виконання Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, якою передбачається, що під час розробки, застосування законодавства, спрямованих на виконання цієї конвенції, мають проходити консультації з громадськими організаціями з цих...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Галина Миколаївна Третьякова, одна із авторів законопроекту № 5344-д.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні колеги, це фундаментальний законопроект, яким доповнюється наше законодавство третьою складовою. Поранений військовослужбовець, з одного боку, має бути вилікуваний, з іншого, мати систему реабілітації, в тому числі соціальну, психологічну та іншу. Ми мусимо нарешті створити систему адаптації пораненого на робочому місці. Ось цієї третьої складової в Україні майже ніколи не було. Ми не робили стандарти організації робочих місць для людей з втраченим функціоналом. Різні стандарти для різної інвалідності.

У законопроекті пропонується винаходити кошти за рахунок сплати штрафів і внесків, які може вносити приватний бізнес, публічний сектор, який теж отримав квоту, відповідно до якої мають бути влаштовані люди з інвалідністю.

Комітет дуже плідно попрацював до повторного першого читання, прибрав майже всі зауваження, які були від громадських організацій до тексту цього законопроекту. Робоча група, яку очолюватиме пан Сергій Гривко, допрацьовуватиме законопроект до другого читання. Запрошуємо всіх народних депутатів до участі в робочій групі.

Що ми зробили до повторного першого читання? Сформулювали відповідно до Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю поняття «особа з інвалідністю» дослівно, доповнили статтю 12 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», якою визначається порядок залучення громадських організацій осіб з інвалідністю до участі у формуванні та реалізації політики щодо соціального захисту людей з інвалідністю, відповідно до статей 4 та 29 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю. Для підприємств громадських організацій людей з інвалідністю передбачено, що вони можуть бути засновниками підприємств трудової інтеграції. Крім того, до закінчення

2024 року зберігають чинність (це трансформаційний період) усі норми статей 14¹, 14², 14³ Закону «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні». Також спрощено критерії набуття статусу підприємств трудової інтеграції, і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Галино Миколаївно. Вибачте, правила одні для всіх.

Запрошую до слова голову підкомітету Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Гривка Сергія Дмитровича.

Будь ласка, Сергію Дмитровичу.

ГРИВКО С.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий! Шановні народні депутати! Шановні українці! Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів розглянув підготовлений комітетом на повторне перше читання проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю на працю» (№ 5344-д), а також альтернативний проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю на працю» (№ 5344-4), поданий народним депутатом України Тимошенко Юлією Володимирівною та іншими народними депутатами України.

Відповідно до Регламенту Верховної Ради України до доопрацьованого на повторне перше читання законопроекту були подані пропозиції, що надійшли від народних депутатів України Третякової Галини Миколаївни, Цимбалюка Михайла Михайловича, Стефанчука Руслана Олексійовича та Кулініча Олега Івановича, які були частково враховані.

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу у своєму висновку зазначив, що законопроект не суперечить цілям Угоди про асоціацію та праву Європейського Союзу, проте потребує доопрацювання з метою повного врахування положень *acquis* ЄС.

Віце-прем'єр-міністр з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України Стефанішина О.В. у своєму висновку до законопроекту зазначила, що проект закону в цілому відповідає актам Європейського Союзу та цілям Угоди про асоціацію, окрім деяких положень, які частково враховують *acquis* ЄС, а тому потребує доопрацювання на повну відповідність *acquis* ЄС у зв'язку з належністю проекту закону до переліку пріоритетних євроінтеграційних.

Комітет за результатом розгляду та обговорення вказаних законопроектів на своєму засіданні 22 березня 2023 року прийняв рішення рекомендувати Верховній Раді України схвалити текст доопрацьованого комітетом на повторне перше читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю на працю» (№ 5344-д) та, керуючись

пунктом 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України, за результатами розгляду у повторному першому читанні прийняти за основу.

Під час голосування за основу проекту Закону «Про внесення змін до деяких...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається народному депутату України Цабалю Володимирі Володимировичу, фракція політичної партії «Голос».

ЦАБАЛЬ В.В. Шановні колеги, давайте ми як Верховна Рада зробимо вперше за 30 років щось хороше для осіб з інвалідністю. Система, яка існує зараз, формувалася ще за радянських часів. На жаль, все, що стосується покращення робочого простору для осіб з інвалідністю, майже не реформувалося за цей час. Жодне попереднє скликання не приймало, боялося приймати відповідні закони, тому що статус-кво всіх влаштовував: держава просто відкуплялася від осіб з інвалідністю, а саме створювала систему, де зобов'язувала роботодавців наймати певний відсоток осіб. Усі ми знаємо, які там існують маніпуляції.

Законопроектом, який зараз ми розглядаємо, пропонується реформувати систему щодо робочого простору до тих норм, які зараз існують в Європейському Союзі. Так, коли ми вперше розглядали, було багато зауважень, але вони доопрацьовані. І коли мені розказують, що норми законопроекту порушують права чи погіршують ситуацію, вибачте, поїдьте в Європу, подивіться, яке там ставлення, що робить держава для осіб з інвалідністю. Ми ж хочемо рухатися в цьому напрямі, то цим законопроектом пропонуємо зробити хоча б перші кроки.

Колеги, я всіх закликаю підтримати цей законопроект. Давайте зробимо хоча б перший крок, а далі – наступні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається народному депутату Дирдіні Максиму Євгеновичу, фракція політичної партії «Слуга народу».

ДИРДІН М.Є., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 132, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Галині Третяковій.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Галино Миколаївно.

ТРЕТЬЯКОВА Г.М. Дякую. Шановні колеги, я продовжу, що ми зробили до повторного другого читання. Прошу звернути увагу, що це та сама реформа третьої складової повернення пораненого до економічної незалежності,

яку ми робили, – система реабілітації. Ми зробили це до війни, а система почала приносити свої плоди зараз. Тепер нам так само потрібно починати реформу щодо адаптації людини, яка втратила якийсь функціонал, у тому числі й через агресію російської федерації, яка нанесла шкоду життю та здоров'ю наших людей. Цю реформу потрібно починати робити зараз, щоб отримати стандарти адаптації такої людини, в тому числі будівельні, оформлення таких робочих місць.

Крім того, законопроектом передбачається супровід соціального працівника особи з інвалідністю, якщо є така потреба. Наприклад, якщо одна людина втратила верхні кінцівки, інша в результаті контузії втратила слух, у таких випадках їм потрібен соціальний працівник.

Ми спростили критерії, за якими визначається статус підприємств трудової інтеграції. Раніше це було тільки 50 відсотків людей з інвалідністю. Якщо підприємство влаштовує на роботу 30 відсотків осіб з інвалідністю І групи, цей показник зменшений з 50 до 30 відсотків, тим самим стимулюючи підприємство трудової інтеграції до працевлаштування осіб з інвалідністю не лише ІІІ групи, а й І і ІІ.

Також знижено вимоги щодо створення підприємств захищеного працевлаштування, розширено коло осіб, які повинні виконувати норматив працевлаштування осіб з інвалідністю, про що вже говорили, створено систему надання компенсації роботодавцю за облаштування робочого місця. Хочу сказати, що система субсидування і компенсації діє в кожній європейській країні, і вона має почати діяти в Україні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка. Після Юлії Володимирівни виступить Герасимов Артур Володимирович, потім голосуємо.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, йдеться про законопроект № 5344. Немає жодних сумнівів у тому, що в цьому законопроекті є щось добре, що треба було б втілити в життя. Але тут є речі, за які, якщо ви проголосуєте, то візьмете відповідальність на себе. Мова йде про те, що нормами цього законопроекту для людей з інвалідністю скасовуються чотири речі.

Перше. Десятки років існує положення закону, що якщо людина з інвалідністю створює підприємство і там 75 відсотків працюючих люди з інвалідністю, ці підприємства не платять податки. Я можу вам сказати, що зараз завдяки цьому положенню сотні тисяч людей з інвалідністю мають роботу. Якщо ви проголосуєте за цей законопроект, ви їх викидаєте на вулицю.

Друге. Законом, норми якого пропонується скасувати, передбачається, що кожне підприємство зобов'язано хоча б одного-двох людей з інвалідністю взяти на роботу, соціалізувати їх. Якщо ви зараз голосуєте, ви це скасуєте. Не забувайте, що сьогодні в нас поранених десятки тисяч. Якщо ви зараз скасуєте цю норму, це означатиме, що, хто натиснув цю кнопку, той проти наших поранених,

які стали людьми з інвалідністю. От у мене стос звернень до Голови Верховної Ради України від Асоціації захисту прав людей з інвалідністю в Україні про те, щоб таких осіб не позбавляли роботи. Хто натисне кнопку, повірте, я подбаю про те, щоб кожен поранений знав, що ви позбавили його робочого місця, на яке він мав влаштуватися після того, як вилікується.

Голосуйте проти! Ми просто наполягаємо на цьому (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Артуру Володимировичу Герасимову, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

ГЕРАСИМОВ А.В. Прошу передати слово Ірині Никорак. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Ірина Никорак. Будь ласка.

НИКОРАК І.П., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Фракція «Європейська солідарність». Колеги, ми підтримуємо важливу мету щодо створення умов для реалізації особами права на працю. Однак по суті законопроекту в нас є досить вагомі зауваження.

Перше. Незрозуміло, чому із Закону «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні» вилучили норму, відповідно до якої органи влади всіх рівнів мають залучати представників громадських об'єднань осіб з інвалідністю до підготовки рішень, що стосуються їх прав. Для таких об'єднань є досить важливим брати участь у консультативно-дорадчих органах та органах місцевого самоврядування. Поясніть, як люди з інвалідністю мають доносити свою позицію і відстоювати права, які для них є життєво важливими?

Друге. Норми даного законопроекту позбавляють людей з інвалідністю права брати участь у роботі МСЕК, до діяльності і прозорості якої у нас є дуже багато питань. Виходить, що громадськості в ній не місце.

І третє. За цим законопроектом підприємства громадських об'єднань осіб з інвалідністю, по суті, позбавляються державної підтримки. Тисячі людей, які сьогодні працюють на таких підприємствах, у тому числі на потреби Збройних Сил України, можуть втратити роботу і засоби до існування. Тому станом на зараз наша фракція утримається від голосування за законопроект у такій редакції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання, переходимо до прийняття рішення. Прошу народних депутатів підготуватися до голосування. Нагадую, це повторне перше читання, тому прошу відповідально поставитися до свого вибору.

Шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Будь ласка, займіть свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю на працю» ([№ 5344-д](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Колеги, далі в нас проекти постанов [№ 9285](#), [№ 9286](#). Ми домовилися, що перший – з обговоренням, другий – без обговорення.

Переходимо до розгляду проекту Постанови «Про здійснення начальниками військових адміністрацій населених пунктів у Краматорському та Покровському районах Донецької області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» ([№ 9285](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення проекту постанови № 9285 до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 264.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою.

«За» – 228.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, Федір Володимирович Веніславський коротко чи одразу два – за, два – проти? Два – за, два – проти, так? Прошу записатися.

В'ятрович Володимир Михайлович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність». Шановні друзі, безумовно, нам треба голосувати це рішення. Буквально в неділю я повернувся з Краматорська, Дружківки, Часового Яру, де все це бачив на власні очі. Звичайно, треба вводити військову адміністрацію, вона необхідна.

Дуже боляче дивитися, як ворог, який стільки розповідав, що він іде «захищати людей Донбасса», знищує його «на корню», просто вбиває людей, все руйнує. Це орда, яка прийшла на нашу землю. У Краматорську, як і в багатьох

інших містах Донбасу, працював Гончаренко центр. Сьогодні, якби боляче не було, ми вимушені зупинитися. Але я впевнений, що Україна переможе і буде відроджувати цю землю.

Всі депутати нашої фракції регулярно туди їздять, тому також підтримують це рішення. Але я хочу ще раз звернутися до всіх. Друзі, не використовуйте ці речі, як це ми бачимо щодо Чернігова, де є атака на місцеве самоврядування, де немає жодних підстав для подібних рішень. Не треба використовувати такі трагічні події, які зараз відбуваються на Донбасі, щоб фактично підкорити, підім'яти під себе місцеве самоврядування, взагалі його знищити.

А ще я, друзі, маю пропозицію. Ми сьогодні з вами голосували питання військових, зробили перший важливий крок – відпустки, доплати. Але треба йти далі і повертати всі можливі доплати, «тридцятку», все, що можемо, маємо віддати нашим військовим. І ви знаєте, колеги, щоб легше було прийняти вам це рішення, запрошую провести виїзне засідання Верховної Ради в Краматорську, Дружківці, Часовому Яру. Думаю, там все буде зрозуміліше.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Євтушку Сергію Миколайовичу, фракція «Батьківщина».

ЄВТУШОК С.М. Дякую, шановний головуючий. Фракція «Батьківщина», Рівненщина. Шановні колеги, безумовно, ці два проекти постанов фракція «Батьківщина» підтримуватиме. Але водночас хочу звернути увагу на деякі сигнали, які надходять, я впевнений, не лише до фракції «Батьківщина», а й до інших фракцій і груп. Це сигнали від селищних громад, зокрема Олександрійської територіальної громади, що на Донеччині, яка фіксує, що станом на зараз там працює місцеве самоврядування, прийняті бюджети, жодних проблем з роботою цього представницького органу немає. Натомість в проекті постанови нас спонукають до того, щоб ми голосували за надання начальникам військової адміністрації повноважень. Я одразу хочу сказати, що місцеве самоврядування – це обговорення, колегіальність, відкритість. Що робитиме начальник військової адміністрації – тут величезне питання.

І наступне, на що я хотів би звернути увагу, особливо шановних колег з Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки. Ми не знаємо, за кого голосуємо, хто буде начальником тієї чи іншої військової адміністрації. То, чи не могли б ви, шановні представники цього поважного комітету, запросити кандидатів на засідання комітету, поговорити з ними, послухати, які вони здійснюватимуть перші кроки, а потім в залі на основі рішення Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки ми вже зможемо ухвалювати ці рішення.

Фракція «Батьківщина» підтримає ці два проекти постанов, але і поради, які я щойно озвучив, прошу взяти до уваги, щоб наступні подібні проекти постанов можна було голосувати без жодних застережень.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, зараз ще Нестор Іванович Шуфрич і після цього перейдемо до голосування за цей проект постанови, а потім – одразу без обговорення... А, ще Клименко Юлія Леонідівна. Так, записую: Клименко.

Зараз – Нестор Іванович Шуфрич, потім – Юлія Леонідівна Клименко, і голосуємо. Будь ласка.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний пане Голово, прошу передати слово нашій колезі пані Гриб Вікторії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пані Вікторія Гриб. Будь ласка.

ГРИБ В.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 105, Луганська область, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги, пан Євтушок підняв дуже важливі питання. Ми, дійсно, не розуміємо, за кого зараз будемо голосувати, кому будемо надавати повноваження. Я хочу сказати, що в Донецькій області на сьогодні взагалі незрозуміло, яким чином призначаються голови ВЦА. Я тут не кажу про наступ на самоврядування, тому що Донецька область, ми розуміємо, – це прифронтна область. Але, на превеликий жаль, ми не бачимо в людей, яких призначають, тих критеріїв, які повинні бути у голів ВЦА. По-перше, немає жодного військового досвіду, по-друге, наприклад, у Новодонецькій територіальній громаді, де абсолютно нормально працював мер, сьогодні чомусь його змінюють, а в Білозерській територіальній громаді, де мер не виконує практично своїх зобов'язань, люди весь зимовий період були без тепла, залишають.

Тому в мене дуже багато питань до цих призначень. Я дуже хотіла б, щоб все-таки був депутатський контроль над такими призначеннями. Ще раз кажу, я погоджуюся з паном Євтушком, що нам необхідно бачити тих, кого призначають. Прошу не підтримувати сьогодні цей проект постанови в такому вигляді.

Дякую вам.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Леонідівна Клименко. Будь ласка.

Шановні колеги, після цього перейдемо до прийняття рішення.

КЛИМЕНКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги, всі ці населені пункти, які ми зараз обговорюємо і які будемо далі обговорювати, знаходяться або в зоні бойових дій, або поруч із зоною бойових дій, або недавно звільнені, або після деокупації. Учора на засіданні комітету ми мали дискусію, вірніше, почули, що уряд прийняв рішення про відбудову шести населених пунктів: Тростянець, Бородянка, Мощун (Київська область), Циркуни, Ягідне і Посад-Покровське.

Шановні колеги, на наш погляд, це дуже неправильний підхід: взяти шість населених пунктів і намагатися їх повністю відбудувати. Можливо, краще подивитися, де і як системно в населених деокупованих або прифронтових пунктах потрібно зробити зміни, щоб люди туди поверталися або там залишалися, або хотіли туди повернутися в найближчій перспективі. Тому закликаю нових призначених голів, а також комітет...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання, переходимо до прийняття рішення. Прошу приготуватися.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про здійснення начальниками військових адміністрацій населених пунктів у Краматорському та Покровському районах Донецької області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» ([№ 9285](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Постанову прийнято.

Шановні колеги, наступний проект Постанови «Про здійснення начальниками Гірської, Попаснянської та Северодонецької міських військових адміністрацій Северодонецького району Луганської області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» ([№ 9286](#)) розглядаємо без обговорення. Я ставитиму на голосування одразу дві пропозиції.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту Постанови «Про здійснення начальниками Гірської, Попаснянської та Северодонецької міських військових адміністрацій Северодонецького району Луганської області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» ([№ 9286](#)). Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 281.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про здійснення начальниками Гірської, Попаснянської та Северодонецької міських військових адміністрацій Северодонецького району Луганської області повноважень, передбачених частиною другою статті 10 Закону України

«Про правовий режим воєнного стану» (№ 9286) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 283.

Рішення прийнято.

Далі в нас проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про рекламу» щодо імплементації норм європейського законодавства у національне законодавство України шляхом імплементації окремих положень *acquis* ЄС у сфері аудіовізуальної реклами (Європейської конвенції про транскордонне телебачення, Директиви Європейського парламенту та Ради 2010/13/ЄС про аудіовізуальні медіа послуги від 10 березня 2010 року зі змінами, внесеними Директивою (ЄС) 2018/1808 від 14 листопада 2018 року) та до деяких інших законів» (№ 9206). Це друге читання.

Шановні колеги, на засіданні Погоджувальної ради ми домовилися, що буде виступ Крулька – 3 хвилини (*Шум у залі*). Поправки? Які? У мене записано, що Іван Іванович, 3 хвилини, Устінова – 2 хвилини, Стефанишина – 2 хвилини. Правильно? (*Шум у залі*). Перепрошую, Юрчишин і Стефанишина – по 2 хвилини, і після цього можемо голосувати, правильно?

Давайте по 2 хвилини Юрчишин і Стефанишина, потім розберемося в якому форматі буде «Батьківщина».

ЮРЧИШИН Я.Р. Прошу поставити на голосування поправки 178 і 179 для підтвердження.

Загалом дуже дякую комітету за якісне пропрацювання даного законопроекту, але дивним виглядає те, що ми послаблюємо обмеження, які діють зараз на телебаченні щодо недопущення реклами алкоголю. Незалежно від того, як є в європейських країнах, у нас зараз війна, люди намагаються шукати антидепресанти там, де їх немає. І так можна розуміти: якщо реклама буде з 23.00 до 6.00, діти цього ніби не побачать. Але діти орієнтуються на нас, тому не бачу логіки в наданні дозволу рекламувати алкоголь і в цей час також. Прошу провалити ці поправки і залишити алкоголь без реклами.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Ярослав Романовичу, давайте так: я зрозумів, записав, але поставлю поправки 178 і 179 на підтвердження в кінці. Може, ще хтось вимагатиме поставити свої поправки на врахування, я ж цього не знаю.

Ви дасте відповідь? Будь ласка.

ПОТУРАЄВ М.Р., голова Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, я звертаю вашу увагу,

рекламу міцного алкоголю дозволено в країні всі ці роки з 23.00. Пане Ярославе, ми про що з вами? Там про це взагалі не йдеться, вона зараз дозволена з 23.00 до 6.00 і так залишається. У нас і так ця галузь найзарегульованіша. У жодній країні такого немає, навіть в скандинавських, навіть у Фінляндії, Швеції. Ми все заборонили, все зарегулювали, і що, у нас люди стали менше, я вибачаюся, споживати? Авжеж ні.

Колеги, тоді давайте, як у Сполучених Штатах Америки, вносьте законопроект про «сухий закон» і побачимо, що буде з країною. Сполучені Штати це проходили. Ще раз кажу, ми не послаблюємо: з 23.00 до 6.00 – міцний алкоголь, більше нічого.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Позиція зрозуміла, але голосуватимемо вже після цього, добре?

Колеги, скажіть, будь ласка, хтось наполягає на врахуванні своїх поправок? Якщо ні, тоді давайте одразу на підтвердження. Ніхто не наполягає на врахуванні? Ніхто. Дуже вам дякую.

Юліє Володимирівно, ви наполягаєте на врахуванні поправок? Ні? Я послухаю Крулька.

Іване Івановичу, ви на яких поправках наполягаєте?

КРУЛЬКО І.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». Я наполягаю на розгляді своїх поправок: 16, 95, 137, 138, 336, 338 і 341.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іване Івановичу, у нас була трохи інша домовленість на засіданні Погоджувальної ради.

Юліє Володимирівно, підійдіть, будь ласка, до мене на секундочку.

Шановні колеги, почнемо з поправки 16 народного депутата Крулька.

Іване Івановичу, ви будете представляти поправку чи одразу голосуємо?

Будь ласка, Іване Івановичу, вам слово.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Поправку 16, яку я зараз представляю, відхилено комітетом.

Я пропоную в абзаці сімнадцятому підпункту 1 пункту 1 розділу I законопроекту слово «ідею» виключити, тому що термін «реклама» не може визначатися як інформація про ідею, адже відповідно до Директиви 2010/13 Європейського Союзу «аудіовізуальне комерційне повідомлення» означає зображення зі звуковим супроводом чи без нього, які призначені рекламувати, прямо чи опосередковано, товари, послуги або імідж фізичної чи юридичної особи, що здійснює господарську діяльність. Саме тому я й пропонував у своїй поправці виключити слово «ідею», яке є в законопроекті, що є абсолютно логічно і відповідає директиві ЄС.

Прошу підтримати мою поправку і проголосувати. І прошу голову комітету прокоментувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, хвилиночку уваги! Це важливо! Не лише Іван Іванович Крулько пропонував це зробити, а й Голова Верховної Ради Руслан Олексійович Стефанчук. У комітеті в нас була дискусія щодо цього.

Іване Івановичу, це не заборонено директивою. Тепер уявіть собі рекламний ролик, в якому є одна фраза «Любіть Україну!», і хтось за нього заплатив. «Любіть Україну!» – це що, товар? Україна – це що, торгова марка? «Любіть Україну!» – це ідея. Тому після дискусії ми вирішили все-таки «ідею» залишити, хоча я з повагою ставлюся і до експертизи Голови Верховної Ради, і до вашої, Іване Івановичу, пропозиції. Ось така була історія.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 16 авторства Крулька, вона відхилена... *(Шум у залі)*. Моя інша.

Ставлю на голосування поправку 16 авторства Крулька, яку комітет відхилив, для її врахування. Аргументи сторін ви почули. Прошу голосувати.

«За» – 176.

Рішення не прийнято.

Поправка 95. Будь ласка, Іване Івановичу.

КРУЛЬКО І.І. Фракція «Батьківщина». Дякую, шановний пане Голово, за те, що поставили попередню поправку на голосування, адже вона дійсно є важливою, тим паче ми з вами однаково мислимо в контексті необхідності доопрацювання законопроекту, який ми зараз розглядаємо, хоча зрештою я хотів би сказати, що законопроект містить цілий ряд дуже позитивних норм, які стосуються реклами і, безумовно, багато чого в цьому законопроекті варто підтримати, бо воно покращить ситуацію для багатьох: і тих, хто рекламу подає, і тих, хто цю рекламу показує по телебаченню.

Щодо поправки 95. Вона є більш технічною. Пропонується абзац тринадцятий підпункту 7 пункту 1 розділу I законопроекту виключити, оскільки такі положення доцільніше розміщувати в «Прикінцевих і перехідних положеннях» закону, а не в основному тексті. Саме через дотримання нормотворчої практики, я пропоную підтримати цю поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будете пояснювати чи зразу голосуємо? Голосуємо, так?

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 95 авторства Крулька для її врахування. Комітетом вона відхилена. Позицію ви почули. Прошу голосувати.

«За» – 77.

Рішення не прийнято.

Поправка 137. Будь ласка, Іване Івановичу.

КРУЛЬКО І.І. Дякую, Руслане Олексійовичу. Фракція «Батьківщина». У поправці 137 пропонується в абзаці двадцятому підпункту 12 пункту 1 розділу I законопроекту слова «Положення цієї частини не застосовуються до реклами, яка розповсюджується офіційними мовами Європейського Союзу юридичною особою, яка має місцезнаходження в одній чи кількох державах – членах Європейського Союзу» виключити. Комітет це не підтримав.

Поясню, чому я пропоную виключити саме цю норму. Запропонована новела ставить у нерівні конкурентні умови суб'єктів рекламної діяльності за територіальною ознакою. Я просив би дуже уважно подивитися на цю поправку, адже всі суб'єкти, які працюють на відповідному ринку, повинні мати рівні умови. Прошу голову комітету прокоментувати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Микито Руслановичу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Іване Івановичу. Колеги, увага! Це дуже важлива історія, ми в дуже важких дискусіях з європейськими експертами відстояли це положення, яке захищає український ринок від реклами російською мовою або українською, яка розміщуватиметься без оплати в Україні, можливо, на якихось закордонних каналах.

Іване Івановичу, ми захищаємо наш ринок, у цьому була логіка. Нам було дуже важко це відстояти у європейських колег, але ми це зробили, наш ринок захистили. Тому прошу, колеги, підтримати рішення комітету, і цю поправку не враховувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 137 авторства Крулька Івана Івановича для її врахування. Вона комітетом відхилена. Аргументи ви почули. Прошу голосувати.

«За» – 58.

Рішення не прийнято.

Поправка 138. Іван Іванович Крулько.

КРУЛЬКО І.І. Дякую, шановний пане Голово. Фракція «Батьківщина». Я хотів би відмітити щодо попередньої поправки і подякувати голові комітету за детальне роз'яснення, за детальне опрацювання цього законопроекту, яким, я ще раз повторюся, вноситься багато європейських норм до українського законодавства, по суті, багато в чому є напрямом європейської інтеграції, виконанням взятих на нас зобов'язань, наближає нас до норм і правил, які діють в Європейському Союзі в контексті реклами, і це дуже важливо. Водночас ви бачите, що навіть експерти Європейського Союзу підтримували ту ідею, яку я відстоював у попередній поправці.

Щодо поправки 138. Пропоную абзац двадцять третій підпункту 12 пункту 1 розділу I законопроекту виключити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 138 авторства Крулька для її врахування. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 58.

Рішення не прийнято.

Будь ласка, Іване Івановичу, ваша поправка 336.

КРУЛЬКО І.І. Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Насправді, це ключова поправка до цього законопроекту, і я хотів би, щоб її почули всі колеги, які знаходяться в залі. Запропоновані проектом зміни призведуть до втрати контролю з боку держави за майном, що увійшло до статутного капіталу та передано НСТУ на праві господарського відання. Отже, таке державне майно можна буде відчужувати чи списати за рішенням правління НСТУ без згоди держави. Здійснення відчуження та списання майна НСТУ законодавчо врегульовано та має здійснюватися відповідно до порядку відчуження об'єктів державної власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів № 803, та порядку списання об'єктів державної власності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів № 1314. У зв'язку з цим я просив би пункт 6 розділу I законопроекту виключити. Це є надзвичайно важлива поправка, яка стосується захисту власності.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, НСТУ не може просто так щось, кудись подіти. Навіть якщо вона щось десь продаватиме, то тільки через *ProZorro*, через державні механізми. Кабінет Міністрів додатково ще уточнить ці всі процедури.

Але, колеги, ви всі знаєте «Олівець» на Мельникова. Це одоробло радянського зразка, який в обслуговуванні коштує мільйони. У колеги Миколи Княжицького була чудова ідея, яку ми опрацьовуємо, щодо передачі «Олівця» національним архівам. Більше того, в Законі «Про медіа» ми це вже дозволили, це технічне уточнення, колеги.

Тому, Іване Івановичу, з усією повагою, ми відхилили вашу поправку, бо це вже є в Законі «Про медіа». Тут ми просто технічно уточнюємо цю норму.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 336 авторства Крулька для її врахування. Вона комітетом відхилена. Аргументи сторін ви почули. Прошу голосувати.

«За» – 55.

Рішення не прийнято.

Поправка 338. Крулько. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Дякую, шановний Руслане Олексійовичу. Ви знаєте, я хотів би доповнити те, про що казав голова комітету. Ви абсолютно праві, є багато майна, яке забирає кошти, які можна було б спрямувати на абсолютно інші речі, на продукт, а не на утримування будівлі. Я знаю навіть конкретну цифру, що на утримання «Олівця» в рік з державного бюджету витрачається 120 мільйонів гривень. Я це прекрасно розумію. Але водночас я хочу звернути увагу всіх нас. У вас є профільний комітет, створіть відповідну робочу групу і в порядку парламентського контролю проконтролюйте, бо є майно в областях, в центрі обласних міст, щоб воно не було розпродано, щоб там створювався продукт, працювали місцеві телеканали, щоб люди мали доступ до місцевого телебачення і радіо, які дуже потрібні нашим громадянам. Тому я просив би комітет...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 338 авторства Крулька для її врахування. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 62.

Рішення не прийнято.

Поправка 341 авторства Крулька. Будь ласка.

КРУЛЬКО І.І. Дякую, шановний пане Голово. Фракція «Батьківщина». Це моя остання поправка до цього законопроекту. Я продовжу свою думку.

Так от я просив би комітет, і це моя порада, створити щодо реалізації цього закону механізм парламентського контролю. Ми маємо захистити майно, яке сьогодні є у власності держави. Те майно, яке є збитковим, на сьогодні витягує обігові кошти, з ним, безумовно, треба щось робити, але по-розумному. Можливо, воно може бути використано для інших потреб, у тому числі в інтересах нашого суспільного мовника.

Загалом я хотів би вам подякувати за роботу над цим законопроектом, за імплементацію європейських норм. Я бажаю нашому суспільному мовнику бути у рейтингу номер один з-поміж інших усіх каналів. Тоді це будуть дійсно ефективні реформи, які...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 341 авторства Крулька для її врахування. Вона комітетом відхилена. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 58.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ми розглянули всі поправки, які ставилися на голосування для врахування. Тепер переходимо до поправок, які ставитиму на підтвердження. І ми починаємо з двох поправок, які озвучив нам вельмишановний народний депутат Юрчишин Ярослав Романович. Це поправка 178, яку комітет врахував, і поправка 179, яка комітетом врахована частково. Ви почули позицію народного депутата Юрчишина, чому він вимагає поставити на підтвердження рішення

комітету. Голова комітету пояснив, чому їх потрібно залишити в редакції, запропонованій комітетом, і підтримати це. Ставитиму на голосування почергово.

Ставлю на голосування поправку 178 авторства Потураєва, яку комітет врахував, але народний депутат Юрчишин просить поставити її на голосування для підтвердження. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 191.

Рішення не прийнято.

Поправку буде не враховано.

Поправка 179 авторства Абдулліна. Вона врахована частково, водночас народний депутат Юрчишин просить таке рішення комітету поставити на підтвердження, тому я ставлю поправку 179... (*Шум у залі*). Я ж сказав, що вона врахована частково.

Ставлю на голосування поправку 179 для її підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 208.

Рішення не прийнято.

Поправка вважається відхиленою.

Так, далі Стефанишина щодо поправок 204 і 205, 2 хвилини, потім поставимо їх на голосування. І ще буде поправка 174 на підтвердження. Я забув, хто наполягає на підтвердженні.

Стефанишина. Будь ласка.

СТЕФАНИШИНА О.А. Шановні колеги, я хочу вам всім подякувати за те, що ви зараз не підтримали поправки, які реально розширюють можливості для реклами алкоголю для людей. Наступні поправки, про які буду говорити, теж стосуються реклами алкоголю. Пан Микита є автором цих поправок, а я співавтором цього законопроекту. І мені було дуже дивно, коли проєвропейський законопроект, який я підписала, до другого читання став відверто лобізмом алкогольних компаній. Європейський Союз від нас точно не вимагає розширення реклами алкоголю, як це пропонується поправками 204 і 205: розширити і дати більше реклами в інтернеті і реклами алкоголю під виглядом продакт-плейсменту в *ТікТок* та інших соціальних мережах, якими користуються наші діти.

У мене запитання і до вас, пане Микито, і до всіх нас: невже ми сьогодні, під час війни, будемо займатися тим, щоб просувати ще більше алкоголізм у нашому суспільстві? Реклама алкоголю зараз точно не на часі. Повірте мені як представнику медичного комітету є різні інші доказові медичні препарати, які можуть допомагати людям знімати стрес. Алкоголь – це точно не той метод, який нам потрібен для нашого ментального здоров'я, хоча я розумію, що всі стомлені і всім погано.

Тому я дуже прошу провалити поправки 204 і 205, як ви це щойно зробили з поправками, щодо яких наполягав мій колега. Сьогодні ми не повинні розширювати рекламу алкоголю, тим більше там, де її можуть бачити наші діти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Микито Руслановичу, позиція комітету.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я вам зараз поясню, що щойно відбулося в залі. Тут багато казали, щоб медіа було без олігархічного впливу, без того, без сього. Я вас вітаю! Поправки фінансово абсолютно не прораховані. Я щось там із залу чув про алкогольну мафію. Та, совість треба мати, щось таке казати! Залишили українські медіа без грошей. Я вас вітаю! Будуть вам передавати привіти усі регіональні, національні медіа. Поздоровляю!

Щодо інтернету. Колеги, у нас інтернет взагалі не регулювався. Ми хоч щось зробили, щоб його регулювати. І коли ви кажете про *TikTok*, який в китайській юрисдикції, підіть розкажіть *TikTok* або *Instagram*, що ви тут в Україні дозволили, що заборонили. Ми хоч щось зробили, щоб це регулювати, а ви кажете: ні, ви погано зробили. То давайте залишимо це без регуляції, що там можна розміщувати все, що завгодно, без жодних санкцій, без жодної відповідальності (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, голосуємо за ці поправки.

Поправка 204 авторства Потураєва та інших колег. Вона врахована частково. Водночас депутатка Стефанишина просить таке рішення комітету поставити на підтвердження.

Тому ставлю на голосування поправку 204, яка врахована частково, для її підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 198.

Рішення не прийнято.

Поправка 205 авторства Микити Потураєва і колег. Вона комітетом врахована. Водночас народна депутатка Стефанишина просить поставити таке рішення комітету на підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 198.

Рішення не прийнято.

Поправки вважаються відхиленими.

Шановні колеги, я так розумію, буде ще одна поправка. Заблоцький наполягає на підтвердженні поправки 174. Після цього ми можемо переходити до голосування для прийняття законопроекту в цілому. Усе вірно?

Заблоцький. Будь ласка.

ЗАБЛОЦЬКИЙ М.Б., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, пане спікере. Шановні колеги, прошу поставити дану поправку на голосування для підтвердження і не підтримувати її. Наскільки я знаю, після засідання комітету відбулися дискусії і комітет згоден з тим, що це можна перенести в інший законопроект.

Якщо коротко, поправка взагалі не стосується предмету реклами як такого. Певно, державну політику стосовно паління сигарет пропонують перекласти на плечі наших торговців, пропонується заборонити викладку сигарет.

Я пропоную вирішити це шляхом внесення іншого законопроекту. Не хочу зараз на наших підприємців, які і так стикаються з блокуванням податкових накладних, іншими проблемами, накладати додаткові витрати, пов'язані з переоформленням абсолютно всіх інших торгових точок. Зараз не час це робити і, наскільки я знаю, є принципова політична домовленість зробити це, принаймні, в перехідний адекватний період, а не сьогодні на завтра. Взагалі правильно такі питання вирішувати не тишком-нишком, правкою в нерелевантний закон, а за повною процедурою обговорення.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, позиція комітету.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, хвилиночку уваги! Після того, як ви позбавили незалежних грошей незалежні медіа, прошу звернути увагу на цю колізію теж.

Безперечно, ніхто із нас не щасливий від того, що діти ідуть до школи повз ларьки, де є цигарки, або заходять з батьками до супермаркету, де є прилавок з цигарками. Дійсно, в багатьох країнах Європи це все закрито, не в усіх, у Польщі, наприклад, ні.

Можна було б цю поправку прийняти без питань, і я на засіданні комітету голосував, але майте на увазі, що там є непрораховані можливі збитки для національного бюджету від акцизів і для місцевих бюджетів від збору з ларьків. Тому визначайтеся, колеги, сьогодні ви вже багато зробили для «підтримки» української економіки, можемо зробити ще один «потужний» крок (*Шум у залі*). Я голосуватиму, як голосував на засіданні комітету, буду підтримувати. Я свої рішення не змінюю, а ви вирішуйте самі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! Володимире Михайловичу, це, до речі, ваша поправка. Рішення комітету – враховано (*Шум у залі*). Я зараз оголошу, почекайте.

Шановні колеги, якщо дозволите, поправка 174 авторства В'ятровича та інших колег. Вона комітетом врахована. Водночас народний депутат Заблоцький просить поставити таке рішення комітету на підтвердження.

Тому ставлю на голосування поправку 174 для її підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 158.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ми завершили розгляд цього законопроекту. Дискусія відбулася. Це дуже добре. Переходимо до прийняття рішення. Будь ласка, приготуйтеся до голосування. Це, до речі, євроінтеграційний законопроект, прошу наповнитися відповідальністю.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про рекламу» щодо імплементації норм європейського законодавства у національне законодавство України шляхом імплементації окремих положень *acquis* ЄС у сфері аудіовізуальної реклами (Європейської конвенції про транскордонне телебачення, Директиви Європейського парламенту та Ради 2010/13/ЄС про аудіовізуальні медіа послуги від 10 березня 2010 року зі змінами, внесеними Директивою (ЄС) 2018/1808 від 14 листопада 2018 року) та до деяких інших законів» ([№ 9206](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів проголосувати.

«За» – 298.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю, колеги!

Покажіть останнє голосування по фракціях і групах.

Даниле Олександровичу, з процедури? Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, в порядку денному на сьогодні до розгляду стоять два прекрасні законопроекти, які стосуються споживчого кредитування і списання споживчих кредитів для внутрішньо переміщених осіб. Люди чекають ці законопроекти. Я пропоную змінити черговість розгляду питань порядку денного і розглянути їх зараз. Це друге читання, там буде без поправок. Погоджено з фракціями.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, дивіться, є пропозиція. Давайте проголосуємо чи не проголосуємо. Як сказав Данило Олександрович, всі сказали, що не будуть... (*Шум у залі*). Данило Олександрович сказав, що всі погодилися розглянути без поправок. Ні? (*Шум у залі*).

Даниле Олександровичу, давайте, щоб ми не зробили бурю, розглянемо про Фонд державного майна, а ви тим часом предметно поговорите з колегами.

Шановні колеги, проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Фонд державного майна України» щодо оптимізації структури Фонду державного майна України» ([№ 8250](#)). Це друге читання.

Шановні колеги, скажіть, будь ласка, чи буде хтось наполягати на врахуванні своїх поправок? Ніхто не наполягатиме на врахуванні своїх поправок, правильно? Дякую.

Чи буде хтось наполягати на... (*Шум у залі*). Секундочку, ви на своїх поправках? А, я зрозумів, 2 хвилин, так? 3 хвилини.

Будь ласка, вельмишановна Ніно Петрівно, вам слово.

ЮЖАНІНА Н.П. Шановні колеги, щоб не розглядати всіх поправок, я дещо хочу вам повідомити, тому що, насправді, зміни до Закону «Про Фонд державного майна України», які в першому читанні стосувалися лише зміни до структури фонду та призначення заступників голови фонду як політичних посад, доповнилися змінами ще до ряду законів, які точно треба було б обговорити.

У результаті дискусії, яка була до цього і продовжилася тут, у залі, ми все-таки знайшли варіант, який запропонували в таблиці, підготовленій до повторного другого читання. Але я хочу звернути увагу і попросити такі рішення виносити в окремі проекти законів, щоб ми розуміли, що зараз змінюється процедура передачі конфіскованих активів, яка діє на сьогодні відповідно до закону, починаючи від того, що рішення Вищого антикорупційного суду надходять Кабінету Міністрів і він потім визначає, який саме орган із державних інституцій займатиметься подальшою долею цих активів: продажем, управлінням і таке інше. Цим проектом закону ця функція повністю передається Фонду держмайна.

Глибоко розуміючи, що структурні зміни вкрай необхідні новому голові фонду, то щодо інших змін хотілося б зрозуміти, де і коли ми втратили АРМА як інституцію, яка створювалася з повноваженнями, професійними навичками і вимогами до всіх працюючих в АРМА. Де ми її втратили? Чому ми не можемо її відновити, щоб саме ця інституція займалася такими процесами? Але, тим не менше, думаю, ви вчергове хочете проекспериментувати і надати цю можливість спочатку виключно Фонду держмайна, а потім іншим інституціям.

У зв'язку з тим, що в результаті всіх дискусій нам вдалося захистити інвестиційний клімат і верховенство права, це дало нам можливість розблокувати цей проект закону і зараз проголосувати. Але, ще раз повторюся, це великий експеримент. Ми будемо підтримувати цей проект закону, щоб зараз надати голові Фонду держмайна пану Умерову додаткові можливості. Проте я хотіла б, щоб комітет здійснював контроль за виконанням даної норми, її ефективністю і раціональністю, інакше ми втратимо частину економіки через такі дії.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Коментувати не треба, це компроміс.

Далі, я знаю, Юлія Володимирівна – 5 хвилин, потім, наскільки я розумію, наполягають Пузійчук на підтвердженні поправки 209, а Фріс – на підтвердженні поправки 201, і після цього перейдемо до голосування. Домовилися? Більше ніхто не наполягатиме.

Будь ласка, Юліє Володимирівно, 5 хвилин.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні друзі, я хотіла б з вами трохи поговорити про те, що зараз робить Фонд держмайна. Щоб я була аргументованою, просто приведу вам один приклад. Є такий Київський завод «Електронмаш». Це достатньо стратегічне підприємство. Так от у листопаді 2021 року за нього

на аукціоні дали 40 мільйонів доларів, по тому курсу – це 970 мільйонів гривень. Але тоді зруйнували цей результат, повністю його анулювали і 40 мільйонів, причому ефективного власника, країна не отримала. Запам'ятали: «Електронмаш», 40 мільйонів, листопад 2021 року, до війни.

Учора «Електронмаш», і це під час війни, виставлений на аукціон, і його просто подарували за 3 мільйони доларів. Різницю відчуваєте: 40 мільйонів і 3 мільйони? Це означає, поки народ України воює, ви розбазарюєте майно держави, віддаєте за безцінь, причому все, що є в Україні, просто робите злочин проти українського народу. Підіть свої квартири продайте під час війни, своє підприємство, позбавтеся всього сьогодні, коли немає ні ринку, ні попиту, нічого. Ви розумієте, що це корупція чи ні?

Минулого разу ми проголосували закон, згідно з яким ліквідовуватиметься, мінімум, 1200 державних підприємств, і це за поданням Фонду держмайна. Ви вважаєте, що народ дав вам право ліквідовувати 1200 державних підприємств або з державною часткою за його спиною, коли він воює? Ви розумієте, що із тих 1200 підприємств, які ви визначили на ліквідацію, можна було б зробити потужну частину економіки України, якби були залучені правильні інвестори, надані правильні кредити, була підтримка держави, і тоді ми були б країною, яка має індустріальний сенс. Те, що робиться сьогодні Фондом держмайна, – це деіндустріалізація України. Ліквідуються державні або із державною часткою підприємства, реально руйнуються або так, як я вам сказала про «Електронмаш» – стратегічне підприємство, продаються за «гроши» і бюджет нічого не отримує.

Законопроект, який ви зараз розглядаєте, це не просто про зміну структури, це про структуру, яка дозволить за час війни, поки всі воюють, продати все, що є в державі, не порадившись з українським суспільством. І розглядається цей проект закону, як першочерговий, коли йдуть обстріли Києва, коли парламент зібрався практично під ударами балістичних ракет, щоб продати все, що має народ України.

Але тут не тільки це, тут є ще й мала приватизація – продаються ключові стратегічні шахти України, а це вже удар по нашій енергетичній безпеці, тому що шахти не можуть продаватися як об'єкти малої приватизації. І взагалі держава, яка хоче мати стратегію енергетичної незалежності, має звернути увагу на вугільну галузь, яка є частиною цього. Я вже не кажу про те, що цей законопроект практично нашпигований корупційними речами. Наприклад, якщо ти щось придбав на електронному аукціоні незаконно і це рейдерство, то забороняється в суді це оскаржувати. Усе, це вже зроблено, до побачення.

Я не розумію, що ви, народні депутати, які представляєте народ, робите в цьому залі, крім як здаєте інтереси народу (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, виступили всі. Правильно? Тепер ще дві поправки, які ставитимуться на підтвердження. Спочатку – Пузійчук щодо поправки 209, потім – Фріс щодо поправки 201, і після цього голосуємо за прийняття законопроекту в цілому. Прошу запросити народних депутатів до залу.

ПУЗІЙЧУК А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Дякую, шановний головуючий. Фракція «Батьківщина», Житомирщина. Шановні колеги, до законопроекту про повноваження Фонду держмайна, мабуть, випадково потрапила поправка щодо приватизації державних шахт. На сьогодні, як ніколи, вугільна галузь залишається стратегічно важливою, особливо під час повномасштабної війни, особливо зараз, коли є дефіцит електроенергії. Держава повинна готуватися до наступного опалювального сезону, тому має дбати і розвивати державні шахти, збільшувати власний видобуток.

У парламенті ми провели фахову дискусію з колегами, що може підтвердити представник комітету пан Мовчан, і домовилися, що цю поправку поставимо на підтвердження і виключимо цю норму. Потрібно розвивати власну вугільну галузь.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Перед тим, як надати пану Мовчану слово, хочу сказати, в оновленій таблиці це поправка 210 і вона врахована частково.

Будь ласка, Олексію.

МОВЧАН О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 150, Полтавська область, політична партія *«Слуга народу»*). Добрий день, шановні колеги! Ця поправка дуже проста, вона про синхронізацію українського законодавства про приватизацію. У чому суть? Був прийнятий Закон «Про особливості приватизації вугледобувних підприємств». Він сильно відмінний від загального приватизаційного законодавства, там немає електронних аукціонів, немає конкуренції. Я не знаю, чим мотивувався тодішній парламент під час прийняття такого закону, але з точки зору ринку і економіки – це неправильно.

Ми кажемо, якщо ми продаємо, у нас є загальні принципи, відповідно до яких ми й рухаємося, неважливо, чи це шахти, чи це державне підприємство «Спиртзавод», чи це просто об'єкт. Тому я підтримую цю поправку, бо я її автор, а вас прошу визначитися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, я уточнюю, що це поправка 210 (*Шум у залі*). У мене остаточна редакція таблиці, і тут це поправка 210. Якщо ви говорите про вугільні шахти, я цитую поправку Мовчана, яка врахована редакційно: «доповнити розділ I проекту пунктами такого змісту: «10. У Законі України «Про особливості приватизації вугледобувних підприємств»...» і далі за текстом. Це поправка 210 (*Шум у залі*).

Шановні колеги, ще раз, поправка 210 авторства Мовчана комітетом врахована редакційно. Аргументацію щодо цієї... *(Шум у залі)*. Ми не прийняли рішення, щоб з процедури.

Шановні колеги, в останній таблиці це поправка 210 авторства Мовчана, яка врахована редакційно. Водночас народний депутат Пузійчук просить поставити на підтвердження саме цю поправку про вугледобувні шахти.

Отже, ставлю на голосування поправку 210 для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 107.

Рішення не прийнято.

Поправка вважається відхиленою.

Ще дві поправки? Три поправки, так? Спочатку – Євтушок, потім – Вадим Івченко.

ЄВТУШОК С.М. Дякую, пане головуєчий. Фракція «Батьківщина». Мова йде про поправки 216 і 217, які враховані.

Поправка 216. Доповнити розділ I проекту щодо змін до Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» абзацом такого змісту: «У пункті 7-4 розділу «Прикінцеві та перехідні положення» абзац чотирнадцятий доповнити словами «та об'єктів великої приватизації». Саме цю поправку я просив би не підтримувати, шановні колеги, Юлія Тимошенко зараз дуже чітко дала всім зрозуміти, що цей законопроект має на меті приватизувати все державне і комунальне.

Тому прошу, пане головуєчий, поставити цю поправку на підтвердження, а колег в залі прошу не підтримувати її.

Дуже вам дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету, будь ласка.

МОВЧАН О.В. Шановні колеги, поправка 216 стосується технічних змін у Законі «Про приватизацію державного і комунального майна». У чому суть? Змінами до Закону «Про Фонд державного майна України» ми утворюємо єдину юрособу, яка є органом приватизації. Раніше було багато регіональних відділень Фонду державного майна, кожне із яких було окремим органом приватизації. Відповідно ми дублюємо ці норми в профільному Законі «Про приватизацію державного і комунального майна» і кажемо, що орган приватизації є один в Україні, а не багато, як зазначено в Законі «Про Фонд державного майна України». Прошу підтримати дану поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправку 216 авторства Мовчана враховано редакційно. Водночас Євтушок просить поставити таке рішення комітету на підтвердження. Ви почули позиції комітету і народного депутата Євтушка.

Ставлю на голосування поправку 216 в редакції, як вона врахована редакційно, для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 215.

Рішення не прийнято.

Поправка 217. Євтушок. Будь ласка.

ЄВТУШОК С.М. Дякую, пане головуючий. Фракція «Батьківщина». Дякую, шановні колеги. Я ще раз повторюю, можливо, із уст представника комітету це звучить як технічні поправки, але йдеться тут про державне та комунальне майно. Тому є прохання поставити на голосування поправку 217, яка теж, на жаль, врахована, і не підтримувати її. Мова йде про ці речі. Пропонується доповнити розділ І новим пунктом такого змісту: «Абзац другий частини першої статті 22 Закону України «Про приватизацію державного і комунального майна» (Відомості Верховної Ради України, 2018 р., № 12, ст. 68 із наступними змінами) виключити». Саме ці норми, на моє велике переконання, є суперечливими. Я прошу шановних колег також не підтримувати даної поправки, яку, на жаль, комітет врахував, а пана головуючого прошу поставити на голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Одну секундочку. Зараз ви зачитали поправку 218, яка є в таблиці кінцевої редакції.

Шановні друзі, якщо в нас різні таблиці... Я бачу, ми зараз напрацюємо тут. Я пропоную переходити до голосування. А, ще є? Фріс (*Шум у залі*).

Дмитре Олександровичу, не переживайте, він вже не вимагає.

Вадим Євгенович Івченко. Будь ласка. Потім – Фріс.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). «Батьківщина». Колеги, після війни...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, номер поправки.

ІВЧЕНКО В.Є. Поправка 201. Колеги, після війни і після нашої перемоги перед Україною відкриються великі можливості, і ті порти, які ви продаєте за 4 мільйони (*Оплески*), приносять тільки прибутки у розмірі 4 мільйони, ті підприємства ОГХК, які сьогодні виставляються на аукціоні за 80 мільйонів, приносять прибутки, в тому числі й створення робочих місць.

Я впевнений, що на нас дивляться великі, глобальні корпорації, які готові в колаборації з українськими громадянами приносити сюди інновації і партнерство. Якщо все піде за безцінок, що ми будемо пропонувати світу? Ви шахти сюди вносите, і в цій поправці йдеться про те, що ми не маємо права забрати у посередника або того, кому продали це майно за безцінь, і так далі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вадиме Євгеновичу, зараз було трохи нечесно, тому що я оголосив, що Фріс виступить щодо поправки 201, а ви взяли і вихопили це перед ним (*Шум у залі*). Ще раз кажу, щодо поправки 201 мав виступити Фріс, він наполягав на її підтвердженні (*Шум у залі*).

Шановні колеги, так неможливо. Ви прийшли з якимись старими таблицями. Поправка 201 зовсім про інше. Ще раз кажу, є остання редакція таблиці на сайті. Давайте, я надам слово Фрісу... (*Шум у залі*).

Ігорю, ми можемо ставити? Ми знаємо, що ви будете ініціювати.

Шановні колеги, Ігорю, якщо можна, оскільки я маю безлімітоване право говорити, скажу, що поправка 201 не зовсім про це, але, на мій погляд, її підтримувати не потрібно. Це моя позиція, тому що я 25 років займаюся цивільним правом, і ми не можемо встановлювати в Цивільному кодексі питання пріоритетності і виключності питань тільки тому, що вони пройшли подвійний аукціон (*Оплески*). Це, на мою думку, суперечить логіці цивільного права і гарантуванню права власності. Думаю, це хотів сказати пан Ігор. Дякую.

Тепер позиція комітету. Просто це було б нечесно по відношенню до пана Ігоря, тому я взяв на себе цю місію.

МОВЧАН О.В. Шановні колеги, у нас, в залі, дуже багато професійних академічних юристів. Наш комітет економіки і ми дивимося на захист прав власності. Наша країна є країною з найменш захищеним правом власності в Європі. Ми маємо дати додаткові гарантії людям, які купують об'єкти в державі, відповідно до законодавства на публічних електронних торгах.

Ми з вами є найбільш *ProZorro*вським парламентом за всю історію, завели дуже велику кількість ринків на електронні аукціони, і вони доводять свою ефективність. Учора під головуванням Дмитра Наталухи проводили засідання комітету, де розглядали кейси про те, як правоохоронці приходять до покупців об'єктів і вимагають скасування результатів аукціонів, намагаються забрати ці об'єкти. Це несправедливо по відношенню до права власності і бізнесу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Що значить, репліки? Ви його чимось образили? (*Шум у залі*).

Шановні колеги, я висловив... (*Шум у залі*). Добре, я дам слово Дмитру Наталусі, оскільки його згадали, і Фрісу, якого теж згадували, і на цьому завершуємо. Так буде нормально? Шановні друзі, ми перетворюємо в щось таке дрібне.

Будь ласка, Дмитре Андрійовичу.

НАТАЛУХА Д.А., голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Давайте, справді, не перетворювати це в дрібне. Я поясню, про що йде мова. Ідеться про те, що начебто у нас є «ідеальна» система судів, яка захищає права тих осіб, які наважилися приватизувати об'єкти, тих судів, в яких судді тандири, тих судів, в яких судді князеви, займаються тим, що затягують результати приватизації роками, якщо об'єкт приватизований не тими, кого вони хотіли побачити, або не тими, хто не заніс, або не тими, хто заплатив недостатню суму грошей десь на рахунок на Сейшельських островах.

Цим законопроектом прибирається це, його норми кажуть, що з того моменту, як ви виграли приватизаційний аукціон, за вами закріплюється право власності і жодний корумпований суд не може забрати його у вас. Оце і є «шкура», про яку ми говоримо, прибираємо її. Ця поправка варта підтримки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Позиція зрозуміла.
Фріс. Будь ласка.

ФРІС І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 84, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Якщо ми будемо норми цивільного права, базові норми існування в державі, ставити під кожного конкретного суддю – це ганьба, тому що в нас є Цивільний кодекс (*Оплески*), норм якого ми всі повинні дотримуватися. Це перше.

Друге. Ми з вами проголосували норми, відповідно до яких згідно зі статтею 116 Регламенту Верховної Ради України не варто вносити зміни до ключових кодексів держави. Це друге.

І третє. Колеги, якщо рейдер захопить майно, то після цього рішення, в нього ніколи це майно ніхто не забере: ні суд, ні адміністративна комісія, ніхто.

Тому я категорично прошу вас цю поправку не підтримувати, залишити право власності недоторканим.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 201 авторства Мовчана врахована редакційно. Ви почули навіть більше ніж треба, тому є пропозиція поставити цю поправку на голосування в редакції, в якій вона врахована редакційно, для підтвердження на розсуд залу.

Ставлю на голосування поправку 201 для підтвердження.

«За» – 88.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, переходимо до прийняття законопроекту в цілому.

Юліє Володимирівно, ми ж домовилися (*Шум у залі*). З приводу чого? З процедури?

Тимошенко – з процедури, 1 хвилина, і будемо голосувати.
Запросіть народних депутатів до залу.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги, я хочу звернутися до вас востаннє перед голосуванням, практично перед тим, як ви натиснете кнопку. Я хочу сказати, що тут тотально руйнується вся структура Фонду держмайна. Зверніть увагу...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юліє Володимирівно, стоп, це нечесно. Юліє Володимирівно, ви сказали, що з процедури, а в кінці емоційно доводите і впливаєте на голосування, коли люди вже визначилися.

Отже, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Фонд державного майна України» щодо оптимізації структури Фонду державного майна України» ([№ 8250](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 231.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Вітаю, колеги!

Зараз я передаю слово Олександрю Сергійовичу.

Шановні колеги, там ще декілька процедурних речей, голосувань.

Будь ласка, Олександрю Сергійовичу, вам слово.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Руслане Олексійовичу.

Шановні колеги, у нас є депутатські запити до Президента України. Прохання не розходиться. Усього 23 депутатські запити.

Отже, запити до Президента України.

Запит групи народних депутатів (Богданець, Нікітіна та інші, усього 25 народних депутатів) до Президента України щодо присвоєння звання Герой України військовослужбовцю Сил територіальної оборони Збройних Сил України капітану Королю Сергію Володимировичу (посмертно).

Відповідно до пункту 34 статті 85 Конституції України та статті 225 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту до Президента України.

Треба набрати 150 голосів. Прошу голосувати.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України.

«За» – 255.

Рішення прийнято.

Запит буде направлено до Президента України.

Запит групи народних депутатів (Геращенко, Іонова та інші, усього дев'ять народних депутатів) до Президента України щодо нагородження державними нагородами військовослужбовців Збройних Сил України (посмертно).

Ставлю на голосування пропозицію про попередню підтримку депутатського запиту до Президента України.

«За» – 236.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення депутатського запиту до Президента України.

«За» – 246.

Рішення прийнято.

Запит буде направлено до Президента України.

Дякую, колеги.

Тепер запиту до Кабінету Міністрів, керівників інших органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Володимира Крейденка – до голови Державного агентства відновлення та розвитку інфраструктури України щодо надання інформації про використання бюджетних коштів та коштів міжнародної фінансової допомоги у 2022 році на відновлення інфраструктурних об'єктів України, що постраждали внаслідок російської військової агресії, а також переліку зруйнованих і пошкоджених житлових будівель та об'єктів соціальної інфраструктури України.

Володимира Крейденка – до голови Антимонопольного комітету України щодо надання офіційної відповіді, чи є Державне підприємство водних шляхів «УКРВОДШЛЯХ» та Державне підприємство «Адміністрація річкових портів» суб'єктами природної монополії.

Володимира Крейденка – до віце-прем'єр-міністра України з відновлення України – міністра розвитку громад, територій та інфраструктури України щодо надання офіційної відповіді про вжиті Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України заходи, направлені на захист споживачів послуг Державного підприємства водних шляхів «УКРВОДШЛЯХ» та Державного підприємства «Адміністрація річкових портів» у частині встановлення тарифів на спеціалізовані послуги, що надаються на внутрішніх водних шляхах суб'єктами природних монополій.

Віталія Войцехівського – до Директора Державного бюро розслідувань щодо можливого привласнення грошових коштів з державного бюджету Ткаченком Юрієм Олеговичем спільно з посадовими особами Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України, які є фігурантами у кримінальному провадженні № 62021100030000017 від 13 травня 2021 року.

Антон Яценка – до Уманського міського голови щодо надання інформації про використання коштів виконавцями місцевої цільової Програми забезпечення заходів національного спротиву на 2022-2024 роки, затвердженої рішенням Уманської міської ради від 25 лютого 2022 року № 1-34/8.

Антон Яценка – до голови Паланської сільської ради Уманського району Черкаської області щодо надання інформації про балансоутримувача майна – колодязя магістрального сільського водопроводу, розташованого навпроти будинку за адресою: вулиця Захисників, 64, село Берестівець Уманського району Черкаської області.

Володимира Крейденка – до голови Державної служби України з безпеки на транспорті щодо надання інформації про заробітні плати і доплати за інтенсивність праці та преміювання керівного складу Державної служби України з безпеки на транспорті та керівництва відділів державного нагляду (контролю) у кожній області України, а також надання копій судових рішень та постанов за позовами суб'єктів господарювання (автомобільних перевізників) до Державної служби України з безпеки на транспорті та її територіальних органів.

Олександра Горобця – до Ірпінського міського голови про надання інформації щодо фінансово-господарської діяльності виконавчих органів Ірпінської міської ради Київської області та комунальних підприємств, підпорядкованих Ірпінській міській раді.

Антон Яценка – до Уманського міського голови щодо надання інформації та копій документів стосовно виданих Управлінням містобудування, землевпорядкування, комунального майна та будівельного контролю Уманської міської ради дозволів на встановлення стаціонарних тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності за адресами: вулиці Пушкіна, Крамаренка, Демуцького, Східна, Володимира Мономаха, Челюскінців міста Умані Уманського району Черкаської області за період з 24 лютого 2022 року по сьогоднішній день.

Антон Яценка – до Уманського міського голови щодо надання інформації та копій документів стосовно діяльності посадових та службових осіб комунального підприємства «Уманська муніципальна варта» Уманської міської ради протягом січня-травня 2023 року.

Антон Яценка – до Уманського міського голови щодо надання інформації та копій документів стосовно діяльності посадових осіб Уманської міської ради протягом січня-травня 2023 року.

Михайла Бондаря – до начальника Львівської обласної військової адміністрації щодо фактів порушень чинного законодавства в екологічній сфері приватним підприємством в Бродівській територіальній громаді.

Групи народних депутатів (Герашенко, Іонова та інші, всього дев'ять народних депутатів) – до міністра оборони України щодо нагородження державними нагородами військовослужбовців Збройних Сил України (посмертно).

Групи народних депутатів (Мельник, Кабанов, Касай) – до начальника Токмацької міської військової адміністрації Пологівського району Запорізької області щодо інформування про обсяги гуманітарної допомоги, що надійшла до Токмацької міської військової адміністрації.

Групи народних депутатів (Мельник, Кабанов, Касай) – до начальника Токмацької міської військової адміністрації Пологівського району Запорізької області щодо інформування про організаційні та правові засади функціонування гуманітарного штабу, створеного Токмацькою міською військовою адміністрацією.

Групи народних депутатів (Мельник, Кабанов, Касай) – до начальника Токмацької міської військової адміністрації Пологівського району Запорізької області щодо інформування про обсяги допомоги силам оборони та безпеки України, наданої Токмацькою міською військовою адміністрацією.

Групи народних депутатів (Мельник, Кабанов, Касай) – до начальника Токмацької міської військової адміністрації Пологівського району Запорізької області щодо інформування про розподіл гуманітарної допомоги, що надійшла до Токмацької міської військової адміністрації.

Групи народних депутатів (Мельник, Кабанов, Касай) – до начальника Токмацької міської військової адміністрації Пологівського району Запорізької області щодо інформування про обсяги допомоги, наданої Токмацькою міською військовою адміністрацією сім'ям військовослужбовців.

Групи народних депутатів (Мельник, Кабанов, Касай) – до виконуючого обов'язки голови Державної податкової служби України щодо інформування про обсяги та структуру доходів, отриманих Токмацькою міською військовою адміністрацією.

На сьогодні це всі запити.

Шановні колеги, у нас є інформація про створення двох міжфракційних депутатських об'єднань.

Відповідно до статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення у Верховній Раді України дев'ятого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «Діти України», головою якого обрано народного депутата України Павла Миколайовича Сушка.

Вітаємо, Павле Миколайовичу! Дякуємо за все, що ви робите для українських дітей.

Відповідно до статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення у Верховній Раді України дев'ятого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «Україна – Йорданське Хашимітське Королівство дружба та партнерство». Головою об'єднання обрано народного депутата України Ковальова Олександра Івановича. Вітаємо!

Шановні колеги, переходимо до розгляду наступного проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках» ([№ 5322](#)). Але, оскільки в залу немає потенціалу, ми завершуємо розгляд питань порядку денного на сьогодні. Дякую всім за результативну роботу.

Оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Час і місце його продовження вам буде повідомлено завчасно. Нагадую на необхідності непоширення інформації щодо його початку.

Бережіть себе! Разом до перемоги! Віримо в сили оборони України! Слава Україні!